

T.C
DİCLE KALKINMA AJANSI

GAP ORGANİK TARIM DEĞER ZİNCİRİ
PİLOT UYGULAMALARI
MALİ DESTEK PROGRAMI*

2016 Yılı Proje Teklif Çağrısı

Referans No:

Kar Amacı Güden: TRC3/2016/GAP-ODZ – 01

Kar Amacı Gütmeyen: TRC3/2016/GAP-ODZ – 02

BAŞVURU REHBERİ

Program İlan Tarihi: 25 Mart 2016 / Saat 17:00

Son Başvuru Tarihi: 17 Haziran 2016 / Saat 17:00

Matbu Evrak Son Başvuru Tarihi: 17 Haziran 2016 /Saat 17:00

* GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı, T.C. Kalkınma Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı koordinasyonunda, Dicle Kalkınma Ajansı, Karacadağ Kalkınma Ajansı ve İpekyolu Kalkınma Ajansı ile işbirliği içerisinde uygulanmaktadır.

İÇİNDEKİLER

PROGRAM KÜNYESİ.....	3
TEKNİK TERİMLER VE TANIMLARI.....	6
1.1. Giriş	9
1.2. Arka Plan	10
1.3. Programın Genel Amacı, Özel Amaçları ve Kapsamı	13
1.4. Program Kapsamında Sağlanacak Destekler	14
1.4.1. Proje Finansman Desteği	14
1.4.2. GAP Organik Tarım Danışmanlık Merkezi (GAP OTADAM) Tarafından Sağlanacak Destekler.....	15
1.4.3. Dicle Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Teknik Destekler	18
2. GAP ORGANİK TARIM DEĞER ZİNCİRİ PİLOT UYGULAMALARI MALİ DESTEK PROGRAMI BAŞVURU KURALLARI	19
2.1. Uygunluk Kriterleri	19
2.1.1. Başvuru Sahibi ve Ortakların Uygunluğu	19
2.1.2. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler.....	27
2.1.3. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler	32
2.2. Nasıl Başvuracaksınız?	38
2.2.1. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	38
2.2.2. Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler	40
2.2.3. Başvuruların Alınması İçin Son Tarih.....	48
2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin	49
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi	49
2.3.1. Ön İnceleme	49
2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme	55
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	57
2.4.1. Bildirimin İçeriği	57
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi	58
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları	58
3. PERFORMANS GÖSTERGELERİ	61
3.2. Proje Düzeyi Performans Göstergeleri	61
4. EKLER.....	64
EK A: Başvuru Formu.....	64
EK B: Bütçe	64
EK B.1: Faaliyet Bütçesi	64

EK B.2: Beklenen Finansman Kaynakları.....	64
EK B.3: Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi	64
EK C: Mantıksal Çerçeve.....	64
EK D : Özgeçmiş	64
Destekleyici Belge Örnekleri	64

PROGRAM KÜNYESİ

Program Adı	GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı
Programın Referans Numarası	Kar Amacı Güden: TRC3/2016/GAP ODZ – 01 Kar Amacı Gütmeyen: TRC3/2016/GAP ODZ – 02
İlan Tarihi	25 Mart 2016
Öngörülen Zaman Çizelgesi	(Online) KAYS Başvuruları: 04.04.2016 – 17.06.2016 / Saat 17:00 Matbu Başvuru Dosyası'nın Teslimi için Son Tarih: 17.06.2016 / Saat 17:00 OTADAM Teknik Destek Masası Hizmetleri: 27.04.2016 – 27.05.2016
Programın Genel Amacı	GAP Bölgesi'ndeki organik tarım değer zincirinin güçlendirilmesine ve ulusal ve uluslararası rekabet edebilirliğinin arttırılmasına katkıda bulunmak.
Özel Amaç	GAP Bölgesi'nde organik tarım değer zincirinin geliştirilmesi ve organik sektöründeki tüm ilgili aktörler arasında sürdürülebilir nitelikte bölgesel, ulusal ve uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesi.
Öncelikler	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Öncelik 1:</i> Organik tarımsal üretimde örgütlenmenin teşvik edilmesi, kurulması ve kurumsallaşmanın desteklenmesi, • <i>Öncelik 2:</i> Bölge'de üretilen ve/veya işlenen organik tarımsal ürünlerin katma değerinin ve kalitesinin arttırılması, • <i>Öncelik 3:</i> Bölgesel, ulusal ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi suretiyle, Bölge'de üretilen ve/veya işlenen organik ürünlerin sürdürülebilir pazarlara erişiminin sağlanması
Program'ın Kilit Başarı Unsurları	<ul style="list-style-type: none"> • Hâlihazırda Bölge için ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet üstünlüğüne sahip ve/veya bu potansiyeli taşıyan stratejik ürünler özelinde proje tekliflerinin geliştirilmesi, • Kümelenme yaklaşımının temelini oluşturan kamu, özel sektör, sivil toplum ve bilgi üreten kurumlar arasında (araştırma enstitüsü, üniversite vb.) işbirliklerinin tesis edilmesi, • Proje tekliflerinin ürün bazlı değer zincirleri özelinde üretim, işleme ve pazarlama süreçlerindeki öncelikli ihtiyaç duyulan iyileştirmeleri bütüncül olarak dikkate alacak nitelikte tasarlanması (Entegre Organik Üretim, İşleme ve Pazarlama Girişimi),

	<ul style="list-style-type: none"> · Sürdürülebilir ve kaliteli üretim ile pazara etkin erişim ilkeleri çerçevesinde örgütlü sektörel kuruluş (üretici birliği, kooperatif vb.) ve özel sektör (KOBİ) ticari işbirliklerinin tesis edilmesi, · Ürün bazlı değer zincirleri özelinde üreticiler, işleyiciler, destekleyici firmalar ve bilgi üreten kurumlar arasında bölgelerarası ticari/kurumsal işbirliklerinin tesis edilmesi (Bölgelerarasılaştırma).
Uygun Projeler	Tarımsal ürünün sürdürülebilirlik ve süreklilik ilkeleri çerçevesinde tedarik edilmesi, işlenerek katma değeri yüksek bir ürün haline dönüştürülmesi ve rekabet edebilir nitelikte bölgesel, ulusal ve uluslararası pazarlara erişiminin sağlanması ve bu süreçlerin etkinliğinin Başvuru Sahibi ve (varsa) Ortakları ile Proje İştirakçileri tarafından temin edilmesine dayalı projeler
Desteklenecek Ürünler*	<p>Pamuk, tekstil ürünleri, unlu mamüller, kırmızı mercimek, çilek, nohut, üzüm, nar, antepfıstığı, zeytin, pirinç, bal, yumurta, ceviz, badem, şıra, pekmez, üzüm suyu, pestil, kavun, acur, rami, kiraz, bittim, sabun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program kapsamında hâlihazırda geçerliliği devam eden Organik Sertifikasına Sahip Ürünler ile 2016 yılında organik sertifikasına sahip olacak Geçiş II Ürünleri (tek yıllık bitkilerde) ve Geçiş III Ürünleri (çok yıllık bitkilerde) desteklenecektir. • Hâlihazırda organik tarımsal üretim ilke ve usulleri ile üretilmeyen ancak Bölge için stratejik önemi haiz konvansiyonel nitelikteki (Pamuk, tekstil ürünleri, unlu mamüller, kırmızı mercimek, çilek, nohut, üzüm, nar, antepfıstığı, zeytin, pirinç, bal, yumurta, ceviz, badem, şıra, pekmez, üzüm suyu, pestil, kavun, acur, rami, kiraz, bittim, sabun) ürünlerin sertifikasyon maliyetleri ile üreticilerinin örgütlenmeleri ile kurumsallaşmalarına yönelik faaliyetler, Programın genel hedef ve amaçları doğrultusunda geliştirilecek proje teklifleri/girişimler kapsamında desteklenecektir.
Bütçe	<p>GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı Toplam Bütçesi: 5.250.000 TL</p> <p>TRC1 Bölgesi (İpekyolu Kalkınma Ajansı): 2.250.000 TL*</p> <p>TRC2 Bölgesi (Karacadağ Kalkınma Ajansı): 1.500.000 TL</p> <p>TRC3 Bölgesi (Dicle Kalkınma Ajansı): 1.500.000 TL</p> <p>*Bir önceki programdan kalan 750.000 TL, bu programa aktarılmıştır.</p>

Destek Miktarı ve Oranı	Kar Amacı	
	Güden	Gütmeyen
	<i>Program Bütçesi</i>	750.000 TL
	<i>Asgari / Azami Tutar</i>	50.000 TL
	<i>Asgari / Azami Destek Oranı</i>	400.000 TL
		% 10 - %50
		% 10 - %75
Süre	Asgari 3 ay – Azami 12 ay	
Uygun Başvuru Sahipleri ve Proje Ortakları*	Kar Amacı Güden Kuruluşlar	
	<ul style="list-style-type: none"> · Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ'ler) · Kar Amacı Güden Birlikler (Mahalli İdare Birliği Olmayan Birlikler) · Kar Amacı Güden Kooperatifler 	
	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar	
	<ul style="list-style-type: none"> · Belediyeler · İl Özel İdareleri · Köylere Hizmet Götürme Birlikleri · Kar Amacı Gütmeyen Birlikler (Mahalli idare birliği olmayıp kanunla kurulmuş birlikler) · Kar Amacı Gütmeyen Kooperatifler · Kamu Kurumları-Bakanlıklara Bağlı Enstitüler ve Müdürlükler · Üniversiteler (Sadece Rektörlük) · Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşları (Odalar, Borsalar, İhracatçı Birlikleri dâhil Birlikler) · Sivil Toplum Kuruluşları (Dernek, Birlik, Vakıf, Federasyon) 	
	<p>* Projeye konu stratejik ürünün <u>değer zinciri özelinde</u> ihtiyaç duyulan öncelikli iyileştirme alanları doğrultusunda, Kar Amacı Güden ve/veya Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar, başvuruda tanımlanan girişim kapsamında (i) Başvuru Sahibi, (ii) Proje Ortağı ve/veya (iii) İştirakçi statüsüyle yer alabilir.</p>	

GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı kapsamında atıfta bulunulan teknik terimler ve tanımları aşağıda sunulmaktadır.

Organik Tarım: Genel çerçevesi yasal düzenlemelerle belirlenmiş olan organik tarım, insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyen ve üretimde kimyasal girdi kullanılmadan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı tarımsal üretim biçimidir. Organik tarımsal faaliyetler toprak, su, bitki, hayvan ve doğal kaynaklar kullanılarak organik ürün veya girdi üretilmesi ya da yetiştirilmesi, doğal alan ve kaynaklardan ürün toplanması, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma, pazarlama, ithalat, ihracat ile ürün veya girdinin tüketiciye ulaşıncaya kadar olan diğer işlemlerini kapsamaktadır.

Organik Ürün: Organik tarım faaliyetleri esaslarına uygun olarak üretilmiş ham, yarı mamul veya mamul haldeki sertifikalı ürünlerdir.

Geçiş Ürünü: Organik Tarımın Esas ve Uygulamasına ilişkin Yönetmeliğin hükümlerine göre faaliyete başlanmasından, ürünün organik olarak sertifikalandırılmasına kadar geçen dönemde elde edilen üründür.

Müteşebbis Sertifikası: Birincil Üretici statüsündeki müteşebbise yetkilendirilmiş kuruluş tarafından yapılacak ilk kontrole müteakip uygun görülmesi halinde yetkilendirilmiş kuruluş tarafından organik tarım müteşebbis sertifikası ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak üretilen ürünlere ürün sertifikası verilir. Hammaddede niteliğindeki işlenmemiş organik ürünlerin, organik olarak işlenebilmesi için, ürünün işleneceği işletmenin de Müteşebbis Sertifikasına sahip olması gerekmektedir.

Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşu: Organik ürünün veya girdinin, üretiminden tüketiciye ulaşıncaya kadar olan tüm aşamalarını kontrol etmek ve sertifikalandırmak üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişilerdir.

Küme: Küme, birbiriyle ilişkili işletmelerin, kurum ve kuruluşların belirli bir coğrafi alanda (yörede) yoğunlaşması ile oluşur. Küme kapsamında yaratılan ekonomik değer, ortak vizyon çerçevesinde hareket eden kamunun, özel sektörün, akademinin ve sivil toplum kuruluşlarının ortak ürünüdür. Örnek: Seramik Kümesi, Organik Tekstil Kümesi, Otomotiv Kümesi vb.

Kümelenme Girişimi: Kamunun teşvik ve politika araçlarıyla ve/veya özel sektör finansmanı ile, kümenin gelişimini ortak hedefler doğrultusunda mevcut aktörler arasındaki ilişkileri düzenleyerek ve/veya işbirliği potansiyelini güçlendirerek arttırmayı hedefleyen organize çabaya, kümelenme girişimi denir.

Değer Zinciri: Üretim öncesinde hammaddenin sağlanmasıyla başlayarak ürün alıcıya ulaşıncaya kadar geçtiği tüm aşamaları ve faaliyetleri kapsayan sürece değer zinciri denir. Değer zinciri; iç lojistik, işleme, dış lojistik ve pazara erişim ana

aşamalarından oluşur ve finans, lojistik hizmetler vb. çeşitli hizmet sağlayıcılar ile akademik ve teknik bilgi sağlayıcılar tarafından desteklenir.

Organik Tarım Değer Zinciri: Organik ürünlerin hammadde temininden başlayarak nihai alıcıya ulaşmaya kadar olan kazandığı ekonomik değer tüm aşamalarını kapsayan sürece Organik Tarım Değer zinciri denir. Organik ürünlerin değer zincirleri incelendiğinde 5 tip ana aktörün yer aldığı görülmektedir:

- *Organik girdi tedarikçileri:* Bu grupta tarımsal üretimin yapılmasını sağlayan ürünlerin (gübre, tohum, biyoinsektisit vb.) üreticileri ve ticaret erbabı (alım, satım vb.) yer almaktadır.
- *Birincil üreticiler:* Bu grupta organik tarımla iştigal eden çiftçiler, tarımsal işletmeler ve birlikler yer almaktadır.
- *Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşları (KSK'lar):* Bu grupta tarımsal üretimin ve/veya sınıî imalatın organik olup olmadığını kontrol eden ve sertifikalandıran kuruluşlar yer almaktadır.
- *İşleyiciler:* Bu grupta organik standartlarında üretilmiş tarımsal ürünleri sınıî imalat süreçlerinden geçirerek nihai ürün haline getiren işletmeler yer almaktadır.
- *Tüccarlar:* Bu grupta organik tarımı ürünlerin toptan ve/veya perakende ticaretini yapan kişiler yer almaktadır.

Bu ana aktörlere ek olarak değer zincirinin içinde makine ve donanım üreticileri, lojistik (nakliye, depolama, gümrükleme vb.) hizmeti sağlayıcıları, AR-GE çalışmaları yapan kurum ve kuruluşlar, tanıtım, pazarlama vb. konularda danışmanlık yapan firmalar da dâhil olmak üzere ikincil aktör denilebilecek birçok kurum ve kuruluş yer almaktadır.

Entegre Organik Üretim, İşleme ve Pazarlama Girişimi: Mali Destek Programı kapsamında atıfta bulunulan Entegre Organik Üretim, İşleme ve Pazarlama Girişimleri, kümelenme yaklaşımının dayandığı işbirliği ilkesi çerçevesinde, Organik Tarım Değer zincirinin en önemli halkalarını oluşturan (i) üretim, (ii) işleme ve (iii) pazarlama ayaklarının birbirine bütünleşik (entegre) ve kesintisiz planlandığı girişimler olarak ele alınabilir.

Organik Tarım Danışmanlık ve Yayım Merkezi: GAP Organik Tarım Küme Projesi'nin en önemli çıktılarından birisi olarak kurulan GAP Organik Tarım Danışmanlık ve Yayım Merkezi (GAP OTADAM), tüm Bölge illerinde Organik Tarım Değer zincirinde yer alan ekonomik aktörlere ve küme üyelerine organik üretim, işleme ve pazarlama alanlarında bilgilendirme, yönlendirme ve danışmanlık hizmetleri sunmayı ve Bölge'de organik tarım uygulamalarının yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Merkez, organik sektörde faaliyet gösteren başta birincil üreticiler (çiftçiler, birlik, kooperatif vb.) ve işleyiciler olmak üzere, Organik Tarım Değer zincirinde yer alan ekonomik aktörlere yönelik sunacağı iş geliştirme hizmetlerinin yanı sıra, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin organik sektöründe rekabet edebilirliğinin arttırılmasına katkıda bulunmak amacıyla; kamu ve özel sektör işbirliğine dayalı entegre organik üretim, işleme ve pazarlama girişimleri başta olmak üzere, bölgesel, sektörel ve/veya ürün bazlı nitelikli projelerin tasarlanması ve uygulanması süreçlerinde hizmet vermektedir.

Yenilikçilik: Ürünlerde, süreçlerde ve hizmetlerde katma değer yaratacak iyileştirmelerin ve yeniliklerin tasarlanması ve hayata geçirilmesi süreçleri yenilikçilik olarak tanımlanır. Bu tanım çerçevesinde hem pazar odaklı yeni bir ürünün geliştirilmesi hem de üretim sürecinin maliyet verimli hale dönüştürülmesi yenilikçi birer faaliyet olarak değerlendirilebilir.

Markalaşma: Bir ürün veya hizmetin; kalite, fiyat, satış sonrası hizmetler vb. alanlarda sağladığı rekabet avantajı çerçevesinde pazarda görünürlüğünün ve bilinirliğinin artırılmasına yönelik strateji ve eylemlerin bütününe markalaşma denir. Organik ürünün üretildiği ve/veya işlendiği coğrafi alanın sınırlarının belirlenmesi ve tüketiciler ile paylaşımına yönelik yapılan coğrafi etiketleme çalışmaları, kalite bağlamında markalaşma stratejilerine bir örnek olarak düşünülebilir.

1. GAP ORGANİK TARIM DEĞER ZİNCİRİ PİLOT UYGULAMALARI MALİ DESTEK PROGRAMI

1.1. Giriş

GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı, T.C. Kalkınma Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP BKİ) koordinasyonunda, Dicle Kalkınma Ajansı (TRC1), Karacadağ Kalkınma Ajansı (TRC2) ve İpekyolu Kalkınma Ajansı (TRC3) ile işbirliği ve eşgüdüm içerisinde uygulanmaktadır.

Program ile üst ölçekte GAP Bölgesi'ndeki Organik Tarım Değer zincirinin güçlendirilmesine ve ulusal ve uluslararası rekabet edebilirliğinin arttırılmasına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Programın özel amaçları GAP Bölgesi'nde Organik Tarım Değer zincirinin güçlendirilmesi ve Organik Tarım Değer zinciri aktörleri arasında sürdürülebilir nitelikte bölgesel, ulusal ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi; Bölgesel Organik Tarım Değer zincirinin rekabet edebilirliğinin ve etkinliğinin arttırılması ve organik sektörde faaliyet gösteren ekonomik aktörler (üretici birlikleri, işleyiciler, perakendeciler vb.) arasında sürdürülebilir nitelikte ve pazar odaklı Bölge içi ve/veya bölgelerarası ticari işbirliklerinin geliştirilmesine katkı sunulmasıdır.

Mali destek programı ile bir yandan ürün bazlı bölgesel değer zinciri özelinde gelişmenin sağlanması hedeflenirken, diğer yandan mali destek programı kapsamında hayata geçirilecek tekrarlanabilir ve ölçeklendirilebilir başarı hikâyeleri ve uygulamalar ile organik sektörünün tarım, gıda, tekstil ve turizm başta olmak üzere çeşitli ekonomik faaliyetlerde Bölge sathında yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen bölgesel ve sektörel hedeflerle uyumlu olarak GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı çok yıllık bir programlama çerçevesinde, Dicle Kalkınma Ajansı, Karacadağ Kalkınma Ajansı ve İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından GAP BKİ ile koordinasyon içerisinde aşağıda belirtilen Bölge illerini kapsayacak şekilde yürütülecektir.

Kalkınma Ajansı	Düzy II Bölgesi / İller	Bütçe
Dicle Kalkınma Ajansı	TRC3: Mardin, Batman, Siirt, Şırnak	1.500.000 TL
Karacadağ Kalkınma Ajansı	TRC2: Diyarbakır, Şanlıurfa	1.500.000 TL
İpekyolu Kalkınma Ajansı	TRC1: Gaziantep, Kilis, Adıyaman	2.250.000 TL

Güneydoğu Anadolu Bölgesi içerisinde yer alan Düzy II Bölgeleri'nde Organik Tarım Değer zincirinin farklı ayaklarının yürütülüyor olması (TRC1: işleme, üretim; TRC2: işleme, üretim; TRC3: işleme, üretim) ve her bir bölgenin birbirleriyle bağlantılı ihtiyaçları ve fırsatları barındırıyor olması, mevcut mali destek programının Bölge ölçeğinde bütüncül bir çerçevede tasarlanmasını yerel

ekonomik kalkınma ve bölgesel rekabet edebilirlik bağlamında ayrıca anlamlı kılınmaktadır.

Her bir Kalkınma Ajansı, GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı'nın, ilgili Kalkınma Ajansı'na tahsis edilen bütçe çerçevesinde hizmet verdiği Düzey II Bölge'sinden uygulanmasından sorumlu olacaktır. Ancak her ne kadar (i) başvuruların alınması, (ii) başvuruların değerlendirilmesi ve (iii) proje faydalanıcıları ile imzalanacak sözleşmelerin yönetimi, Kalkınma Ajansları tarafından *ayrı ayrı* yürütülecek süreçler olsa da, özellikle başvuruların değerlendirilmesi süreçlerinde, bölgesel ve sektörel hedeflere sağlanan katkının niteliği ve desteklenecek projeler arası tamamlayıcılık potansiyelleri dikkate alınacaktır.

Program, 08 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nde belirlenen Kalkınma Ajansları tarafından sağlanacak proje ve faaliyet destekleri ile ilgili iş ve işlemler, usul ve esaslar, bunlardan yararlanma ilke ve kuralları çerçevesinde yürütülecektir. Bu Yönetmelik; Kalkınma Ajansları tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarına, sivil toplum kuruluşlarına ve diğer gerçek veya tüzel kişilere sağlanacak mali ve teknik destekler ile bunların yönetimi, kullanılması, uygulanması, izlenmesi, değerlendirilmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

Mevcut Başvuru Rehberi, GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı'nın ***Dicle Kalkınma Ajansı tarafından TRC3 Düzey II Bölgesi'nde uygulanacak bileşenine yönelik*** hazırlanmış olup, desteklenecek ürünler ve projeler, Bir önceki yıl Karacadağ ve İpekyolu Kalkınma Ajansları tarafından uygulanan aynı Program'ın öncelikli ihtiyaçları ve sunduğu fırsatlar dikkate alınarak geliştirilmiştir.

1.2. Arka Plan

Türkiye'de organik tarım konusundaki yasal düzenlemeler, Avrupa Birliği'nin organik tarım konusundaki ilk yönetmeliği olan 2092/91 sayılı mevzuatından 3 yıl sonra yapılmıştır. Bu çerçevede, ülkemizdeki ilk yasal düzenleme olan 22145 sayılı 'Bitkisel ve Hayvansal Ürünlerin Ekolojik Üretilmesine İlişkin Yönetmelik' 18 Aralık 1994 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik sonrasında organik tarımda yasal çerçevenin tanımlanması ve hatalı uygulamalarda gereken yaptırımların ve güvencelerin oluşturulması amacı ile 5262 Sayılı "Organik Tarım Kanunu" 03 Aralık 2004 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak uygulamaya başlanmıştır. Kanunun değişikliği ise 8 Şubat 2008 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ülkemizde organik tarım politika ve stratejilerinin geliştirilmesi ile teşvik ve destek mekanizmalarının uygulanmasından sorumlu kurum olan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı (GTHB) tarafından, 2013-2016 dönemi için Organik Tarım Ulusal Eylem Planı hazırlanmıştır. Söz konusu Eylem Planı çerçevesinde ülkemizde ekolojik dengenin korunarak, tarımda sürdürülebilirliğin sağlanması, tüketiciye güvenilir ve kaliteli ürünlerin sunulması amacıyla organik ürünlerin

üretimi ve tüketiminin yaygınlaştırılarak, organik tarımsal üretim ve pazarlamanın düzenlenmesi ve geliştirilmesi hedeflenmiştir.

2012 – 2016 dönemi için yine GTHB tarafından hazırlanan Organik Tarım Stratejik Planı ise, ülkemizde insan ve doğa arasındaki dengenin ön planda tutulduğu sürdürülebilir kalkınma hedeflerinde; doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik, tarımda organik üretim tekniklerinin kullanımının önemine dikkat çekmektedir.

2014-2018 dönemini kapsayan ve Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan 10. Kalkınma Planı kapsamında ise, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için küresel ölçekte başlayan yeni büyüme modeli arayışlarıyla birlikte “yeşil büyüme” kavramının giderek artan önemine atıfta bulunularak; tarım sektörü başta olmak üzere, çevreye duyarlı sektörlerde ekolojik potansiyelin korunarak değerlendirilmesine vurgu yapılmaktadır.

İhracata yönelik talepler doğrultusunda ülkemizde kuru üzüm ve kuru incir gibi geleneksel ürünler ile başlayan organik tarım, yıllar itibariyle önemli gelişmeler göstermiştir. Sekiz ürün ile başlayan organik tarım faaliyeti son yıllarda 213 ürüne ulaşmıştır. Organik tarım yapılan alanlar coğrafi bölgeler bazında incelendiğinde GTHB’nın 2013 yılı verilerine göre; Doğu Anadolu Bölgesi organik tarım yapılan alanlar içerisinde % 61,8 ile ilk sırada gelmektedir. Bu bölgeyi sırasıyla Ege Bölgesi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi, Karadeniz Bölgesi, Akdeniz Bölgesi ve Marmara Bölgesi izlemektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere, Güneydoğu Anadolu Bölgesi, organik tarımsal üretim bağlamında önemli bir potansiyeli bünyesinde barındırmaktadır. Bu potansiyelden hareketle, Bölge sathında organik tarımın geliştirilmesi amacıyla başta GAP BKİ¹ ve GTHB² koordinasyonunda olmak üzere son on beş yıllık dönemde çeşitli girişimler ve projeler uygulanmıştır. GAP BKİ koordinasyonunda Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile işbirliği içerisinde 2007 yılında hazırlanan GAP Bölgesi için Rekabet Gündemi Çalışması ile organik tarımın, Bölge’nin ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet edebilirliğinin artırılması noktasında stratejik bir sektör olarak değerlendirilmesi hususuna büyük bir önem atfedilmiştir.

2008-2012 dönemi GAP Eylem Planı kapsamına da alınan ve T.C. Kalkınma Bakanlığı tarafından mali kaynak sağlanan GAP Organik Tarım Küme Projesi ile (kısaca GAP OTK), uygulama dönemi başlangıcı olan 2009 yılından bu yana organik sektörünün gelişimine büyük ölçüde katkı sağlanmıştır. Proje kapsamında yapılan saha çalışmaları sonucu tedarik zincirinin halkalarında yer alan aktörler saptanmış, küme üyeleri belirlenmiş ve GAP Organik Tarım Küme Yönetişim Yapısı oluşturulmuştur. Ayrıca Proje kapsamında üretim, örgütlenme, altyapı geliştirme ve pazarlara erişim temalarıyla Bölge’nin farklı illerinde ve farklı ürün desenlerinde çeşitli pilot projeler hayata geçirilmiş olup söz konusu pilot projeler

---

¹ GAP Girişimci Destekleme Merkezleri Projesi, GAP Organik Tarım Küme Projesi, GAP Tarımsal Eğitim ve Yayın Projesi

² Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi, GTHB

ile organik tarımın Bölge’de yaygınlaştırılmasına yönelik demonstratif faaliyetler yürütülmektedir.

GAP OTK Projesi kapsamında 2011 yılının ilk yarısında Bölgesel Organik Tarım Değer Zinciri Analizi yapılmıştır. Söz konusu analiz ile bölgesel organik ürünlerin, hammadde halinden tüketiciye ulaşıncaya kadar geçen süreçte nasıl değer kazandığı, değer in hangi aşamalarda Bölge içerisinde kaldığı veya Bölge dışına çıktığı incelenmiştir. Söz konusu analizde 45 bölgesel organik ürün ele alınmış olup, bu ürünler arasından önceliklendirilen bir grup stratejik ürün; üretim, işleme ve pazarlama bağlamında göreceli rekabet üstünlükleri dikkate alınarak değerlendirilmiştir.

Bölgesel Değer Zinciri Analiz Çalışması; üretim kapasitesi, ürün çeşitliliği, nitelikli işgücü, araştırma- geliştirme (AR-GE) ve ürün-geliştirme (ÜR-GE) kapasitesi, üretim ve işleme süreçlerinde kurumsallaşma ve örgütlenme düzeyi, pazarlara erişim ve markalaşma süreçlerindeki aksaklıkları temel sorunlar olarak ortaya koymuştur. Yapılan analiz sonucunda ayrıca, özellikle işleme, paketlenme, lojistik, bilgi altyapısı vb. bölgesel Organik Tarım Değer zincirindeki yetersiz ve/veya eksik halkalardan kaynaklı, ürün ve üretim bazlı yaratılan katma değer in oldukça sınırlı bir bölümünün de Bölge’de kaldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak başta GAP OTK Projesi olmak üzere, her ne kadar çeşitli projeler ve girişimler ile desteklenmiş olsa da ve Bölge coğrafi yapısı, arazi mülkiyet deseni ve iklim koşulları ile organik tarım uygulamalarına oldukça uygun olsa da, bugün itibarıyla Bölge’de organik sektörü ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet üstünlüğüne sahip bir konuma henüz ulaşamamıştır.

Bu sorundan hareketle ve sektörel fırsatları dikkate alarak Bölge Kalkınma Ajansları da; 10. Kalkınma Planı, Organik Tarım Ulusal Eylem Planı (2013-2016), Organik Tarım Stratejik Planı (2012-2016), GAP Eylem Planı (2014-2018) ve GAP Organik Tarım Küme Geliştirme Yol Haritası’nda belirtilen önceliklerle uyumlu olarak, organik sektörünün rekabet edebilirliğinin geliştirilmesine ve kalkınmada bir araç olarak kullanılmasına yönelik çeşitli tedbirleri 2014 – 2023 Dönemi Bölge Planları’na dâhil etmişlerdir:

Kalkınma Hedef / Strateji

Ajansı

İpekyolu Kalkınma Ajansı (TRC1)	Hedef 1.3: Tarımsal faaliyetlerin geliştirilmesi Strateji 1.3.1: Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları yaygınlaştırılacaktır. Hedef 1.4: Tarımsal ürünlerin işlenmesine ve pazarlanmasına yönelik yapıların güçlendirilmesi Strateji 1.4.1: Antep Fıstığı, üzüm, zeytin gibi bölgesel ihraç ürünlerinin, katma değeri yükseltilecektir. Strateji 1.4.2: Depolama, sınıflandırma, paketlenme tesisleri kurulacaktır.
Karacadağ Kalkınma Ajansı (TRC2)	Hedef 2: Tarımsal üretimde katma değerin artırılması ve ürün çeşitliliğinin sağlanması Strateji 1: Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması

Kalkınma Hedef / Strateji

Ajansı

	Hedef 4: Bölgenin Dezavantajlı Yerleşmelerinde Ekonomiye ve Sosyal Hizmet Sunumlarını Artırmaya Yönelik Önlemlerin Alınması, Göçün Azaltılması Strateji 2: Eğil, Çüngüş, Halfeti, Çermik, Dicle, Kocaköy, Hani, Lice, Kulp ve Hazro ilçelerinde organik tarımın geliştirilmesi
Dicle Kalkınma Ajansı (TRC3)	Öncelik 2.1: Katma Değerli Tarımsal Üretimin Arttırılarak Markalaştırılması ve Hayvancılık Sektöründe Rekabetçiliğin Arttırılması Tebdir 2.1.1: Bitkisel üretiminin geliştirilmesi ve katma değeri yüksek ürünlerin üretimine destek verilmesi

1.3. Programın Genel Amacı, Özel Amaçları ve Kapsamı

GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı'nın genel amacı; GAP Bölgesi'ndeki Organik Tarım Değer zincirinin güçlendirilmesine ve ulusal ve uluslararası rekabet edebilirliğinin arttırılmasına katkıda bulunulmasıdır.

Programın özel amacı; GAP Bölgesi'nde Organik Tarım Değer zincirinin geliştirilmesi ve organik sektördeki tüm ilgili aktörler arasında sürdürülebilir nitelikte bölgesel, ulusal ve uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesidir.

Programın öncelikleri aşağıda belirtilmektedir:

- **Öncelik 1:** Organik tarımsal üretimde örgütlenmenin teşvik edilmesi, kurulması ve kurumsallaşmanın desteklenmesi,
- **Öncelik 2:** Bölge'de üretilen ve/veya işlenen organik tarımsal ürünlerin katma değerinin ve kalitesinin arttırılması,
- **Öncelik 3:** Bölgesel, ulusal ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi suretiyle, Bölge'de üretilen ve/veya işlenen organik ürünlerin sürdürülebilir pazarlara erişiminin sağlanması

Programın, öncelikli alanları doğrultusunda yukarıda belirtilen genel amacına ulaşılmasında ve özel amaçlarının gerçekleştirilmesinde, başvuru sahipleri tarafından sunulacak proje tekliflerinin niteliği ve kapsamı büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda, aşağıda belirtilen hususlar, programın kilit başarı unsurlarını oluşturmakta olup, proje tekliflerinin bu kilit başarı unsurlarını dikkate alacak şekilde geliştirilmesi beklenmektedir.

- Hâlihazırda Bölge için ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet üstünlüğüne sahip ve/veya bu potansiyeli taşıyan *stratejik ürünler özelinde proje tekliflerinin geliştirilmesi*,
- Kümelenme yaklaşımının temelini oluşturan *kamu, özel sektör, sivil toplum ve bilgi üreten kurumlar arasında (araştırma enstitüsü, üniversite vb.) işbirliklerinin tesis edilmesi*,
- Proje tekliflerinin *ürün bazlı değer zincirleri özelinde üretim, işleme ve pazarlama süreçlerindeki öncelikli ihtiyaç duyulan iyileştirmeleri bütüncül olarak dikkate alacak nitelikte tasarlanması (Entegre Organik Üretim, İşleme ve Pazarlama Girişimi)*,
- Sürdürülebilir ve kaliteli üretim ile pazara etkin erişim ilkeleri çerçevesinde *kamu (üretici birliği, kooperatif vb.) ve özel sektör (KOBİ) ticari işbirliklerinin tesis edilmesi*,
- *Ürün bazlı değer zincirleri özelinde üreticiler, işleyiciler, destekleyici firmalar ve bilgi üreten kurumlar arasında bölgelerarası ticari/kurumsal işbirliklerinin tesis edilmesi (Bölgelerarasılaşma).*

1.4. Program Kapsamında Sağlanacak Destekler

Değerlendirme süreci sonucunda program kapsamında desteklenmeye hak kazanan proje tekliflerine yönelik proje finansman desteği sağlanacaktır. Yanı sıra, program hedefleri, sektörel öncelikler ve ihtiyaçlar ile bölgesel potansiyeller çerçevesinde *nitelikli proje tekliflerinin geliştirilmesi amacıyla* başvuru sürecinde tüm başvuru sahiplerine yönelik GAP Organik Tarım Danışmanlık Merkezi (GAP OTADAM) tarafından ücretsiz teknik yönlendirme ve bilgilendirme hizmetleri sağlanacaktır. Program kapsamında proje finansman desteği almaya hak kazanan projelerin etki ve verimliliğinin artırılması amacıyla, uygulanma sürecinde de, GAP OTADAM tarafından teknik yönlendirme ve bilgilendirme hizmetleri sağlanmaya devam edecektir.

Yukarıda belirtilen desteklere ilişkin detaylar aşağıda sunulmaktadır.

1.4.1. Proje Finansman Desteği

T.C. Kalkınma Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı koordinasyonunda, çok yıllık bir programlama çerçevesinde Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde faaliyet gösteren Dicle kalkınma Ajansı, İpekyolu Kalkınma Ajansı ve Karacadağ Kalkınma Ajansı ile işbirliği içerisinde yürütülen GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı'nın 2016 yılı için tahsis edilen toplam bütçesi 5.250.000 TL'dir. Program, Güneydoğu Anadolu Bölgesi genelinde organik sektörüne ilişkin belirlenmiş olan ortak vizyon ve hedefler doğrultusunda, Kalkınma Ajansları'nın hizmet verdikleri Düzey II Bölgelerinin ihtiyaç ve önceliklerine paralel olarak uygulanmaktadır.

Programın, **Dicle Kalkınma Ajansı tarafından, Mardin, Batman, Siirt, Şırnak illerinde** yürütülen bileşeni kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam kaynak tutarı aşağıda belirtilmektedir.

	Kar Amacı Güden	Kar Amacı Gütmeyen
<i>Program Bütçesi</i>	750.000 TL	750.000 TL
<i>Asgari / Azami Tutar</i>	50.000 TL – 400.000 TL	50.000 TL - 400.000 TL
<i>Asgari / Azami Destek Oranı</i>	%10 - %50	%10 - %75

GAP BKİ, DİKA, KARACADAĞ ve İPEKYOLU KA, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar. Bu tutarlar nihai olmayıp, sunulan projelerin sayısına ve kalitesine bağlı olarak projelerin değerlendirme süreci sonunda GAP BKİ, DİKA, KARACADAĞ ve İPEKYOLU KA tarafından mali destek programı bileşenleri arasında bütçe aktarımı yapılabilecektir. Bu program çerçevesinde verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır.

Hiçbir destek, kar amacı güden kuruluşlar için projenin toplam uygun maliyetinin % 10'undan az ve % 50'inden fazla olamaz. Kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar için ise destek miktarı projenin toplam uygun maliyetinin %10'undan az ve %75'inden fazla olamaz. Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren projeler değerlendirmeye alınmayacaktır. Bütçenin kalan tutarı, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, başvuru sahibi tarafından eş-finance olarak karşılanmalıdır.

1.4.2. GAP Organik Tarım Danışmanlık Merkezi (GAP OTADAM) Tarafından Sağlanacak Destekler

GAP Organik Tarım Küme Projesi'nin en önemli çıktılarından birisi, tüm Bölge illerinde Organik Tarım Değer zincirinde yer alan ekonomik aktörlere ve küme üyelerine organik üretim, işleme ve pazarlama alanlarında bilgilendirme, yönlendirme ve danışmanlık hizmetleri sunmak ve Bölge'de organik tarım uygulamalarının yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmak amacıyla GAP Organik Tarım Danışmanlık ve Yayım Merkezi'nin (GAP OTADAM) kurulmasıdır.

Merkez, organik sektöründe faaliyet gösteren başta birincil üreticiler (çiftçi, birlik, kooperatif vb.) ve işleyicilere olmak üzere, Organik Tarım Değer zincirinde yer alan ekonomik aktörlere yönelik sunacağı iş geliştirme hizmetlerinin yanı sıra, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin organik sektöründe rekabet edebilirliğinin artırılmasına katkıda bulunmak amacıyla; kamu ve özel sektör işbirliğine dayalı entegre organik üretim, işleme ve pazarlama girişimleri başta olmak üzere, bölgesel, sektörel ve/veya ürün bazlı nitelikli projelerin tasarlanması ve uygulanması süreçlerinde hizmet vermektedir.

İş geliştirme hizmetleri ve girişim bazlı sektör geliştirme / kümelenme çalışmalarına ek olarak, OTADAM Organik Tarım Küme Projesi kapsamında geliştirilen stratejik çıktıların (plan, program, pilot proje vb.) ve kurumsal kapasiteler ile küme yönetimi bağlamında kurulan mekanizmaların işlevselliğinin ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasında da kilit bir rol üstlenmektedir.

GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı'nın etkin bir biçimde uygulanması ve programın genel hedefleri ve özel amaçları ile uyumlu program çıktılarının elde edilmesinde, teklif sahiplerine ve proje faydalanıcılarına sunacağı teknik destek ile GAP OTADAM aktif bir kurumsal rol üstlenecektir. Bu bağlamda, Programın başvuru ve uygulama aşamalarında bir Teknik Destek Masası işlevi üstlenecek GAP OTADAM ile,

- i. bölgesel öncelikleri ve fırsatları iyi değerlendirebilen ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verebilen nitelikli projelerin geliştirilmesi,
- ii. proje bazlı ve üretim, işleme ve pazarlama odaklı kamu ve özel sektör ortaklıklarına dayalı girişimlerde sürdürülebilir işbirliklerinin tesis edilmesi ve
- iii. projelerin sonuç odaklı ve etkin bir biçimde uygulanmasının sağlanmasına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Başvuru sürecinde GAP OTADAM, bünyesinde görevlendirilecek ve bölgesel ve yerel ekonomik kalkınma, rekabet edebilirlik, organik tarım, Organik Tarım Değer zinciri, ürün ve süreç yenilikçiliği, işletme yönetimi, kalite ve sertifikasyon, pazarlama, markalaşma, kurumsal kapasite geliştirme, örgütlenme vb. konularda uzmanlaşmış *Teknik Danışman Grubu* tarafından aşağıda belirtilen çerçevede teknik bilgilendirme ve yönlendirme hizmetleri sunacaktır:

- i. Program kapsamında proje teklifi sunmayı düşünen muhtemel Teklif Sahiplerinin resmi proje başvurularını yapmadan önce, GAP OTADAM tarafından ücretsiz sağlanacak teknik bilgilendirme ve yönlendirme hizmetlerinden faydalanmaları tavsiye edilir,
- ii. GAP OTADAM tarafından sağlanacak hizmetler, GAP OTADAM ve Teklif Sahipleri için bir bağlayıcılığı bulunmayan teknik tavsiye niteliğindedir,
- iii. Herhangi bir proje teklifinin geliştirilmesi / tasarlanması sürecinde GAP OTADAM Teknik Danışman Grubu tarafından yapılan yönlendirmelerin alınmış ve bu yönlendirmelerin proje teklifine dâhil edilmiş olması, söz konusu proje teklifinin desteklenmesi için bir ön yeterlilik koşulu ve/veya garanti değildir.
- iv. GAP OTADAM bünyesinde bilgilendirme ve yönlendirme hizmetleri verecek Teknik Danışman Grubu, projelerin değerlendirme sürecinde kesinlikle yer almayacaktır.
- v. GAP OTADAM Teknik Danışman Grubu tarafından sağlanacak bilgilendirme ve yönlendirme hizmetlerinin genel çerçevesi aşağıda belirtilmektedir:
  - Proje faaliyet alanı ve projede ele alınan ürün(ler) özelinde mevcut duruma, bölgesel/ulusal önceliklere ve pazar eğilimlerine ilişkin genel bilgilendirme hizmetleri,
  - Organik sektörüne ilişkin ulusal ve bölgesel hedefler ile destek programının öncelikleri ile uyumlu proje tekliflerinin tasarımına yönelik yönlendirme hizmetleri (sorun analizi, gerekçelendirme, önceliklendirme, kümelenme yaklaşımının ve değer zinciri bakış açısının proje teklifine dahiliyeti, organik tarım alanında diğer kurumlarca sağlanan destekler ile tamamlayıcılığın sağlanması vb.)

- Örgütlü sektörel kuruluş (üretici birliği, kooperatif, dernek vb.) – özel sektör (KOBİ) işbirliğine dayalı girişim bazlı proje tekliflerinde, sürdürülebilir nitelikte ve pazar odaklı ticari işbirliklerinin geliştirilmesine / tesis edilmesine yönelik bilgilendirme ve yönlendirme hizmetleri (proje ortağı/iştirakçi eşleştirmeye yönelik yönlendirme hizmetleri vb.)
- vi. Dicle Kalkınma Ajansı'na sunulacak proje teklifleri kapsamında, Teklif Sahiplerine sağlanacak GAP OTADAM hizmetlerine ilişkin detaylı bilgi aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır. Teklif sahiplerinin, belirtilen son tarih ve saatten önce, GAP OTADAM Teknik Danışman Grubu ile görüşme talebini ilgili e-posta adresine iletmesi gerekmektedir. Teklif sahiplerinin randevu taleplerinin ulaşıp ulaşmadığı konusunda tabloda belirtilen irtibat telefonlarını arayarak teyit almaları önerilir. Muhtemel Teklif Sahipleri tarafından ilgili e-posta adresine gönderilen ancak sunucu, anti-virüs yazılımı vb. hususlardan kaynaklı alıcısına ulaşmayan görüşme talebine ilişkin e-postalardan GAP DİKA BKİ ve KARACADAĞ KA sorumlu değildir.

Görüşme Talebinin GAP OTADAM'a İletilmesi	
Son Tarih	20.04.2016, 17:00
E-posta Adresi	otadam@gap.gov.tr
E-posta Başlığı	GAP OTADAM Görüşme Talebi / (<i>Teklif Sahibi Kurum/Kuruluşun Adı</i>)
Telefon	Tel: (0 414) 347 08 20

- vii. GAP OTADAM hizmetlerine ilişkin yukarıda belirtilen süre içerisinde alınan ilgi beyanları derlenerek, GAP OTADAM tarafından bir görüşme takvimi oluşturularak, söz konusu takvimde belirtilen tarih/saatte GAP OTADAM Teknik Danışman Grubu ile ilgi beyanında bulunan Teklif Sahibi ilk teknik istişare görüşmesini yapacaktır.

GAP OTADAM Teknik İstişare Görüşmeleri	
Bölge / İller	TRC3 / Mardin, Batman, Siirt, Şırnak
Görüşme Dönemi	27.04.2016 – 27.05.2016
Görüşme Adresi	GAP OTADAM - Dicle Kalkınma Ajansı
	Mardin Yatırım Destek Ofisi - Ravza Caddesi Akkent Sitesi 4.Blok No:7 Artuklu/MARDİN
	Batman Yatırım Destek Ofisi- GAP Mah. 2509 Sok. Bina No:2 Safir Plaza Kat:5 Daire 505– BATMAN
	Şırnak Yatırım Destek Ofisi- Vakıfkent Mahallesi Uludere Cad. No: 16 TSO Üstü ŞIRNAK
	Siirt Yatırım Destek Ofisi- Bahçelievler Mah. Gaffar Okan Cad. No: 2/1 SİİRT

Görüşme Talebinin Teknik Danışman Ekibi'ne İletilmesi		
Son Tarih	20.04.2016, 17:00	
E-posta Adresi	Murat CANDEMİR [murat.candemir@undp.org] Arzu KARAARSLAN [arzu.karaarslan@undp.org] Sihat Ferat TOKTAŞ [sferat.toktas@dika.org.tr]	
E-posta Başlığı	Görüşme Talebi / (Teklif Sahibi Kurum/Kuruluşun Adı)	
Telefon	Murat CANDEMİR (0 414) 347 08 20 Dahili 1332 Arzu KARAARSLAN (0 414) 347 08 20 Dahili 1327 Sihat Ferat TOKTAŞ (0 482) 212 11 07 Dahili 157	

- viii. Her bir Teklif Sahibi ile sunulması planlanan azami iki (2) proje teklifi özelinde istişare görüşmeleri yürütülebilecektir.
- ix. Her bir proje teklifi özelinde azami üç (3) istişare görüşmesi yapılabilecektir.
- x. Her bir istişare görüşmesinin süresi azami üç (3) saat ile sınırlıdır ve görüşmelerde öne çıkan hususlar bir sonraki istişare görüşmelerinde kullanılmak üzere tutanak altına alınacaktır.

Proje finansman desteği almaya hak kazanmış projelerin sonuç odaklı ve etkin bir biçimde uygulanmasının sağlanmasına da katkıda bulunulması amacıyla, GAP OTADAM Teknik Danışman Grubu tarafından desteklenen projelerin faydalanıcılarına proje uygulama sürecinde de teknik bilgilendirme ve yönlendirme hizmetlerinin ücretsiz sunulmasına devam edilecektir.

1.4.3. Dicle Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Teknik Destekler

Dicle Kalkınma Ajansı tarafından proje teklif çağrısı döneminde, şeffaflık, açıklık ve tam rekabet koşullarının sağlanması amacıyla, proje teklif çağrısı yapılan öncelik alanları itibarıyla, proje tekliflerinin hazırlanması ve sunulması konularında, potansiyel başvuru sahiplerine bilgilendirme ve proje hazırlama ve yönetimi konularında eğitim faaliyetlerini içeren yardım hizmetleri sağlanacaktır.

2. GAP ORGANİK TARIM DEĞER ZİNCİRİ PİLOT UYGULAMALARI MALİ DESTEK PROGRAMI BAŞVURU KURALLARI

Bu bölümde; GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği”³ ve “Destek Yönetimi Kılavuzu”⁴ hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. Başvuru Sahipleri başvuruda bulundukları andan itibaren bu Yönetmelik hükümlerini ve bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Dicle Kalkınma Ajansı, zorunlu hallerin ortaya çıkması durumunda, bu destek programını sürecin herhangi bir aşamasında iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda Başvuru Sahipleri Ajanstan herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

Program kapsamında desteklenmeye hak kazanan projeler, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Dicle Kalkınma Ajansı tarafından Bölge genelinde ölçeklendirilebilirlik ve tekrar edilebilirlik ilkeleri çerçevesinde eğitim ve yayım amaçlı olarak ve proje sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi ve/veya mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Program kapsamında finansman desteği sağlanabilecek projelere yönelik üç temel uygunluk ölçütü söz konusudur:

- Başvuru Sahibinin (ve varsa) Ortaklarının uygunluğu
- Projelerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

2.1.1. Başvuru Sahibi ve Ortakların Uygunluğu

Bölüm 1.4’te belirtildiği üzere, (i) proje tekliflerinin stratejik ürünler özelinde geliştirilmesi, (ii) kümelenme yaklaşımının temelini oluşturan kamu, özel sektör, sivil toplum ve bilgi üreten kurumlar arasında işbirliklerinin tesis edilmesi (iii) ürün bazlı değer zincirleri özelinde üretim, işleme ve pazarlama süreçlerindeki öncelikli ihtiyaç duyulan iyileştirmeleri bütüncül olarak dikkate alacak nitelikte tasarlanması (iv) sürdürülebilir ve kaliteli üretim ile pazara etkin erişim ilkeleri çerçevesinde örgütlü sektörel kuruluş (üretici birliği, kooperatif, dernek vb.) ve özel sektör (KOBİ) ticari işbirliklerinin tesis edilmesi ve (v) bölgelerarası ticari ve/veya kurumsal işbirliklerinin tesis edilmesi GAP Organik Tarım Değer Zinciri

³ Bu yönetmeliğe <http://www.dika.org.tr/upload/archive/files/PFDY.pdf> adresinden ulaşabilirsiniz.

⁴ Bu kılavuza http://dika.org.tr/dosya/Destek_Yonetim_Klavuzu.pdf adresinden ulaşabilirsiniz.

Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı'nın özel amaçlarına ulaşılmasında kilit başarı unsurlarını oluşturmaktadır.

Bu bağlamda, proje tekliflerinin, programın kilit başarı unsurlarında belirtilen hususları dikkate alacak şekilde, stratejik bölgesel ürünler özelinde kurumsallaşmadan üretime, işlemeden pazarlamaya; bilgi altyapısının geliştirilmesinden kurumsal kapasitelerin artırılmasına kadar değer zincirinin iyileştirmenin ihtiyaç duyulduğu ilgili/öncelikli aşamalarını kapsayacak şekilde Entegre Organik Üretim, İşleme ve Pazarlama Girişimi olarak geliştirilmesi beklenmektedir.

Projeye konu stratejik ürünün değer zinciri özelinde ihtiyaç duyulan öncelikli iyileştirme alanları doğrultusunda, aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşların tümü veya bir bölümü Girişim kapsamında (i) Başvuru Sahibi, (ii) Proje Ortağı, (ii) İştirakçi ve (iv) Alt Taşeron statüsüyle yer alabilir:

A) Kar Amacı Güden Kuruluşlar

- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ'ler)
- Kar Amacı Güden Birlikler (Mahalli İdare Birliği Olmayan Birlikler)
- Kar Amacı Güden Kooperatifler

B) Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar

- Belediyeler
- İl Özel İdareleri
- Köylere Hizmet Götürme Birlikleri
- Kar Amacı Gütmeyen Birlikler (Mahalli idare birliği olmayıp kanunla kurulmuş birlikler)
- Kar Amacı Gütmeyen Kooperatifler
- Kamu Kurumları-Bakanlıklara Bağlı Enstitüler ve Müdürlükler
- Üniversiteler (Sadece Rektörlük)
- Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşları (Odalar, Borsalar, İhracatçı Birlikleri dâhil Birlikler)
- Sivil Toplum Kuruluşları (Dernek, Birlik, Vakıf, Federasyon)

UYARI

Değer zincirinin (i) üretim, (ii) işleme, (iii) bilgi altyapısı ve (iv) pazarlama (pazar bağlantısı) ayaklarını temsil eden en az birer kurum/kuruluşun Girişim kapsamında yer alması tercih sebebidir.

UYARI

Başvuru Sahibi'nin ve (varsa) Proje Ortağı'nın, merkez birimi ve/veya şubesi ile Dicle Kalkınma Ajansı'nın hizmet verdiği TRC3 Bölgesi (Mardin, Batman, Siirt, Şırnak) içinde kurulmuş ve/veya kayıtlı olması ve faaliyet göstermesi gerekmektedir. Ancak, ürün bazlı değer zincirinin belirli ayaklarının TRC3 Bölgesi dışında olması durumunda (üretim, işleme, pazarlama vb.) TRC3 Bölgesi dışında faaliyet gösteren kurum/kuruluşlar, iştirakçi statüsü ile girişime dâhil olabilir.

Programın bölgelerarasılaşma hedefi doğrultusunda, TRC3 Bölgesi dışında faaliyet gösteren kurum/kuruluşlarla proje konusu stratejik ürün özelinde yapılacak ticari/kurumsal işbirlikleri özellikle teşvik edilmekte olup, söz konusu işbirliklerinin kurulmasına/güçlendirilmesine yönelik proje tekliflerinde alınacak tedbirler değerlendirme sürecinde başvuru sahiplerinin lehine olacaktır.

2.1.1.1. Başvuru Sahibinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?

GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı'na başvurular, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından girişim kapsamında proje ortağı ve iştirakçi statüsüyle yer alan kurum ve kuruluşlar adına, Başvuru Sahibi tarafından yapılır.

Başvuru Sahibi, girişim kapsamında işbirliği yaptığı Proje Ortakları ve İştirakçiler ile birlikte desteğe konu olan projenin (veya girişimin) yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde eder.

Proje teklifinin finansman desteği alabilmesi için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen genel koşulların tümüne uymalıdır:

- Dicle Kalkınma Ajansı'nın hizmet verdiği TRC3 Mardin, Batman, Siirt, Şırnak sınırları içinde kurulmuş ve/veya kayıtlı olması ve faaliyet göstermesi (merkezi ya da şubesi),
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (varsa ortaklarıyla birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi
- Projenin konusunun ve faaliyet alanının, projeyi sunan kurum/kuruluşun görev ve/veya yetki ve/veya iştirak alanı içerisinde bulunması
- Kendi adına proje hesabı açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olması.

Kar amacı güden ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar kategorilerinde, Program kapsamında uygun başvuru sahipleri aşağıdaki tablolarda belirtilmektedir.

A. Kar Amacı Güden Kuruluşlar

- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ'ler)
- Kar Amacı Güden Birlikler (Mahalli İdare Birliği Olmayan Birlikler)
- Kar Amacı Güden Kooperatifler

Kar amacı güden kuruluşlar kategorisinde yer alan KOBİ⁵'lerin yukarıda belirtilen genel koşullara ek olarak aşağıdaki özel koşulları da sağlaması gerekmektedir.

- Teklif çağrısı ilan tarihinden önce kurulmuş ve Ticaret Siciline tescil edilmiş olması,
- Ticaret ve/veya Sanayi Odası ya da Esnaf ve Sanatkarlar Odasına kayıtlı olması,
- Bağımsız bir işletme niteliğinde olması,

Bir işletmenin tek başına veya bağlı işletmeleriyle birlikte hakim etki yaratmayacak şekilde, başka bir işletmenin oy hakları veya sermayesinin yüzde yirmibeş ve fazlasına ve yüzde ellisi ve daha azına sahip olması, yahut kendisinin oy hakları veya sermayesinin yüzde yirmibeş ve fazlasına ve yüzde ellisi ve daha azına başka bir işletmenin hakim etki yaratmayacak şekilde sahip olması durumunda bunlar ortak işletme sayılır. Sermaye ve oy hakları payından yüksek olan esas alınır.

Birinci fıkrada belirtilen yüzde yirmibeş oranı;

a) Üniversiteler, üniversitelerin kurduğu vakıflar ve kâr amacı gütmeyen araştırma merkezleri,

b) Bölgesel kalkınma fonları da dahil kurumsal yatırımcılar,

⁵ 4 Kasım 2012 tarih ve 28457 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik kapsamında KOBİ olması (**İkiyüzelli kişiden** az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri **kırk milyon Türk Lirasını** aşmayan mikro işletme, küçük işletme ve orta büyüklükteki işletme olarak sınıflandırılan ekonomik birimleri veya girişimleri), Sermayesinin veya oy haklarının %25 veya %25'ten fazlasının KOBİ kapsamında olmayan bir işletmeye ait olmaması şartını sağlayan işletmeler.

c) Yıllık bütçesi yirmibeş milyon Türk Lirasından az olan veya nüfusu beş binden az olan yerlerdeki belde belediyeleri dahil belediyeler ve köy tüzel kişilikleri,

tarafından aşılrsa bile bu işletme bağı işletme ilişkilerine sahip olmaması şartıyla bağımsız işletme sayılır.

Kamu yatırım şirketleri, girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ve bir işletmedeki toplam yatırımları, sekiz milyon Türk Lirasını aşmamak şartıyla kendi fonlarını borsaya kote edilmemiş işletmelere yatıran ve düzenli olarak risk sermayesi yatırımlarında bulunan gerçek kişiler veya kişi grupları, birinci fıkrada belirtilen yüzde yirmibeş oranını aşsa bile bağı işletme ilişkisine bakılmaksızın bağımsız işletme sayılır.”⁶

- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği’nde öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma, hesaptan harcama yapma ve diğer tüm hesap işlemlerini gerçekleştirebilme ehliyetine sahip olması.

B. Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar

- Belediyeler
- İl Özel İdareleri
- Köylere Hizmet Götürme Birlikleri
- Kar Amacı Gütmeyen Birlikler (Mahalli idare birliği olmayıp kanunla kurulmuş birlikler)
- Kar Amacı Gütmeyen Kooperatifler
- Kamu Kurumları-Bakanlıklara Bağlı Enstitüler ve Müdürlükler
- Üniversiteler (Sadece Rektörlük)
- Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşları (Odalar, Borsalar, İhracatçı Birlikleri dâhil Birlikler)
- Sivil Toplum Kuruluşları (Dernek, Birlik, Vakıf, Federasyon)
- Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşları (Odalar, Borsalar, İhracatçı Birlikleri dâhil Birlikler)

Kar amacı gütmeyen kuruluşların yukarıda belirtilen genel koşullara ek olarak aşağıdaki özel koşulları da sağlaması gerekmektedir.

- 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu’nda belirtilen hükümler çerçevesinde üretici birliklerinin kar amacı gütmeyen statüde olmaları ve ana sözleşmelerinde (hizmet payı, aidat vb.) sermaye ve/veya gelir

⁶ 04.11.2012 tarih ve 28457 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”, Madde-6

üzerinden hissedarlarına / ortaklarına kazanç dağıtılamayacağına ilişkin bir hükmün bulunması ve bu hükme fiilen uyulması,

- 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ve 5146 sayılı yasa değişikliğinde belirtilen hükümler çerçevesinde, üretim kooperatiflerinin kar amacı gütmeyen statüde olmaları ve ana sözleşmelerinde (hizmet payı, aidat vb. dışında) sermaye ve/veya üzerinden hissedarlarına / ortaklarına kazanç dağıtılamayacağına ilişkin bir hükmün bulunması ve bu hükme fiilen uyulması,
- Üretici Birlikleri'nin ve/veya Üretim Kooperatiflerinin fiilen tarımsal üretim kaynaklarını kullanmak suretiyle organik tarımsal üretim ile iştigal etmeleri **veya** Üretici Birlikleri'nin ve/veya Üretim Kooperatiflerinin hâlihazırda konvansiyonel üretim yapmaları ancak organik tarımsal üretime geçiş amacı doğrultusunda proje finansman desteği talep etmeleri
- Başvuru sahibi kurum/kuruluşun Proje teklifinin Ajans'a sunulmasından önce kurulmuş ve tescil edilmiş olması ve tüzel kişiliğe haiz olması, (kamu kurumlarında tüzel kişilik koşulu aranmamaktadır),
- Üretici Birlikleri ve Üretim Kooperatiflerinin tüm üyelerinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından oluşturulan başta Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) olmak üzere, ilgili tüm üretici kayıt sistemlerine kayıtlı olması,
- Sivil toplum kuruluşlarının (dernekler, vakıflar vb.) kuruluş tüzüğünde organik tarıma atıfta bulunulması gerekmektedir.

Başvuru Sahipleri ve ortaklarının destek alabilmek için aşağıda listelenen hallerden herhangi birinde bulunmaması gerekir:

- a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya yürürlükteki mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar,
- b) Kesinleşmiş yargı kararı ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkum olanlar,
- c) Haklarında görevlerini ağır bir şekilde kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,
- d) Sözleşme tarihi itibarıyla (Projenin başarılı bulunması halinde);
  - Sosyal sigorta primi veya vergi borcu nedeni ile haklarında haciz işlemleri devam edenler,
  - Yapılandırılarak düzenli ödenen borçlar hariç olmak üzere, yürürlükteki mevzuat hükümleri uyarınca, vadesi dolmuş veya ödenmemiş sosyal sigorta primi veya vergi borcu olanlar ve temerrüde düşmüş kredi borcu olanlar, *(Kamu kurumları, Mahalli İdareler, Üniversiteler ve Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları'nda bu şart aranmaz.)*
  - 5449 Sayılı Kanunun 19. maddesinin (d ve e) bendinde belirtilen payları ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlülüklerini yerine getirmeyenler,
- e) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak suçlarından kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,
- f) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir destek yardımına ilişkin yükümlülüklerle uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler,

Teklif çağrısının yapıldığı sırada aşağıdaki maddelerde belirtilen durumlarda bulunan başvuru sahipleri de teklif çağrısına katılmaya veya destek almaya hak kazanamazlar;

- g) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar,
- h) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgilerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgileri temin edemeyenler,
- i) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Ajans'ı etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler.

Yukarıdaki madde (a), (c), (f), (g), (h) ve (i)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b) ve (e)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Başvuru sahipleri, yukarıdaki (a)'dan (f)'ye kadar olan kategorilerden hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar. Başvuru sahibi online başvuru çıktısında bulunan **"Başvuru Sahibinin Beyanı"**nı imzalamalıdır.

UYARI

15.06.2012 tarih ve 2012/3305 karar sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, Ajansların desteklerinden yararlanamaz. Ajansların desteklerinden yararlanan veya yararlanılacak yatırım harcamaları için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Ekonomi Bakanlığı'na müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. (19.06.2012 tarih ve 28328 Resmi Gazetede yayımlanan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 29 uncu maddesi).

Ajanslar, hâlihazırda herhangi bir mali destek programından mali destek alan ve uygulaması devam eden proje veya faaliyetlere eş zamanlı olarak mali destek sağlayamaz. Fakat proje, bağımsız bir proje olduğu ve alınan destek, tahsis edilen başka bir finansal kaynağın yerine geçmediği sürece başlamış ve halen devam eden etaplandırılmış bir projenin parçası olabilir.

UYARI

8 Kasım 2008 tarihli ve 27048 sayılı Resmi Gazete yayımlanan Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği Madde 10/ 6 uyarınca "Kanunen zorunlu olan -5449 Sayılı Kanun'un 19 uncu maddesinin (d) ve € bendinde belirtilen - Ajans bütçe paylarını kısmen veya tamamen ödememiş olan İl Özel İdareleri ve Belediyeler ile Sanayi ve Ticaret Odaları, birikmiş bütün borçlarını ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlülüklerini tamamını yerine getirmedikçe, ilgili Ajans'tan proje veya faaliyet desteği alamazlar." ifadesi gereği belirtilen kurumların projeleri GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı'nda başarılı bulunması durumunda sözleşme imzalayabilmeleri için Ajansa olan tüm katkı paylarını ödemeleri gerekmektedir.

2.1.1.2. Proje Ortaklıkları ve Ortakların Uygunluğu

Proje ortağı, desteğe konu olan proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde ederek bunun karşılığında yararlanıcıya projenin yürütülmesinde, iştirakçilerle birlikte katkıda bulunan kurum ve/veya kuruluştur.

Başvuru sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilir. Başvuru sahibinin ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar destek yararlanıcısının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, Başvuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdır.

Bu çerçevede, program kapsamında sağlanan destek oranları kar amacı güden ve kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar için farklılık gösterdiğinden, GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı kapsamında kar amacı güden kuruluşlar, sadece kar amacı güden kuruluşlarla Proje Ortağı olabilir. Kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar ise, yine yalnızca kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlarla Proje Ortağı olabilir.

Ancak, değer zinciri bakış açısı ile, kar amacı güden bir Başvuru Sahibi tarafından sunulan bir Proje Teklifi kapsamında, kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar İştirakçi ve/veya Alt Yüklenici statüsüyle yer alabilir. Örneğin, Başvuru Sahibi'nin Kar Amacı Güden bir KOBİ olduğu bir Proje Teklifi kapsamında; ilgili ürünün, üyeleri nezdinde üretimini koordine eden ve Kar Amacı Gütmeyen bir Üretici Birliği ile ilgili ürün özelinde organik girdi alanında uygulamalı araştırma faaliyetlerini yürüten ve yine Kar Amacı Gütmeyen bir Araştırma Enstitüsü İştirakçi statüsüyle girişime dâhil olabilir.

Ortaklar, Başvuru Formu'nda yer alan Ortaklık Beyannamesini doldurmalıdır. Ortaklık Beyannamesi, başvuru sahibinin ve tüm ortaklarının yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır. Ayrıca projeye ortaklık kararının ilgili kurum veya kuruluşun bu kararı vermeye yetkili organı tarafından alınmış olması gerekmektedir.

UYARI

Başvuru Sahibi'nin, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılarla karşılayabilmesi mümkündür. Ancak, her koşulda sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, Başvuru Sahibi eş finansman yükümlülüğünden bizzat sorumlu olacaktır. Aynı katkılar eş-finance olarak kabul edilmemektedir.

2.1.1.3. *İştirakçiler*

İştirakçi, desteğe konu proje ve faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan gerçek veya tüzel kişilerdir.

Başvuru sahiplerinin ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar da projeye, o projenin sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, iştirakçi olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenebilecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez. İştirakçi kuruluşlar, katılımlarına dair beyanda bulunmalıdırlar.

UYARI

Başvuru sahiplerinin ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar ortak olamazlar, ancak iştirakçi olabilirler.

İştirakçiler, projenin uygulamasında gerçek bir rol üstlenir ve eş finansmana katkıda bulunabilir ancak mali destekten pay alamazlar.

2.1.1.4. *Alt Yükleniciler / Taşeronlar*

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Faydalanıcılar, projelerde tanımlı işleri taşeronlara ihale edebilirler. Taşeronlar ve altyükleniciler ortak veya iştirakçi olmayıp, bunlarla yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesindeki kurallara tabidir. Ortak ve iştirakçiler, aynı proje kapsamında alt yüklenici olamazlar.

2.1.1.5. *Kilit Personel*

Bu Rehberde yer alan kilit personel tanımı;

- Projenin idari ve operasyonel bağlamda uygulanmasından doğrudan sorumlu olan yöneticiyi,
- Projenin teknik işlerden sorumlu personeli,
- İdari ve mali işlerden sorumlu personeli ve,
- Proje Uygulama Desteği Hizmet Alım Sözleşmesi kapsamında görevlendirilen personeli kapsamaktadır.

2.1.2. **Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler**

Bu bölümde, Programın genel amacı ve özel amaçları doğrultusunda desteklenecek uygun projelere, stratejik ürünlere ve faaliyetlere ilişkin bilgi sunulmaktadır.

Rehberde ifade edilen **Proje**, destekten yararlanmak üzere Ajansa sunulan ulusal ve bölgesel öncelikler ile Programın özel amaçlarına odaklanmış, bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütünü; **Faaliyet** ise süresi, kapsamı

ve bütçesi sınırlı, kısa ve basit şekilde düzenlenmiş acil ve/veya stratejik nitelikli işleri ifade eder. **Stratejik Bölgesel Ürün** ise, kapasite, çeşit, nitelik ve pazar talebi gibi alanlarda rekabet avantajı bulunan ürünleri tanımlamaktadır.

2.1.2.1. Uygun Projeler

Program kapsamında desteklenecek projelerin stratejik bölgesel ürünler özelinde, kurumsallaşmadan üretime; işlemeden pazarlamaya; bilgi altyapısının geliştirilmesinden kurumsal kapasitelerin artırılmasına kadar değer zincirinin iyileştirmenin ihtiyaç duyulduğu ilgili ve öncelikli aşamalarını kapsayacak şekilde Bölge genelinde tekrar edilebilir ve ölçeklendirilebilir nitelikte Entegre Organik Üretim, İşleme ve Pazarlama Girişimi olarak geliştirilmesi beklenmektedir.

Söz konusu girişimler çerçevesinde, **tarımsal ürünün sürdürülebilirlik ve süreklilik ilkeleri çerçevesinde tedarik edilmesi, işlenerek katma değeri yüksek bir ürün haline dönüştürülmesi ve bölgesel, ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet edebilir nitelikte pazara erişiminin sağlanması ve bu süreçlerin etkinliğinin Başvuru Sahibi ve (varsa) Ortakları ile Proje İştirakçileri tarafından temin edilmesi** beklenmektedir. Projelerin azami ölçüde etki oluşturabilmesi amacıyla üretim, işleme ve pazarlama bileşenlerinin yanı sıra, ürünün değer zinciri özelinde tespit edilen ihtiyaçlar doğrultusunda diğer destekleyici ve tamamlayıcı faaliyetlerin de proje teklifine dâhil edilmesi önem arz etmektedir. Üretim, işleme ve pazarlama süreçlerini entegre bir biçimde ele almayan projeler, bu Program kapsamında öncelikli değildir.

Program kapsamında **projelerin uygulama süresi, asgari 3 ay ve azami 12 aydır.** Proje süresi, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibarıyla başlar.

Projenin sabit yatırımlarının TRC3 Düzey 2 Bölgesi sınırları içerisinde bulunan Mardin, Batman, Siirt, Şırnak illerinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Kümelenme yaklaşımı ve değer zinciri bakış açısı ile proje konusu stratejik ürünün üretiminden, pazara erişimine kadar olan aşamalarının bir bölümünün Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan diğer illerde ve/veya Türkiye'nin diğer illerinde yürütülüyor olması kaçınılmazdır. Dolayısıyla, değer zincirinin belirli bölümlerinin farklı bölgelerde/illerde yürütülmesi, ağ oluşturma, fuar ve benzeri etkinliklere katılma, ticari seyahat ve işletme ziyaretleri, kurumsal kapasite geliştirme faaliyetleri vb. proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, proje faaliyetleri TRC3 Bölgesi dışında gerçekleştirilebilir.

2.1.2.2. Desteklenecek Stratejik Ürünler

Program kapsamında sağlanacak olan mali destek, Programın genel hedef ve amaçları doğrultusunda geliştirilecek proje teklifleri / girişimler çerçevesinde aşağıda listelenen stratejik ürünler için öncelikli olarak kullanılacaktır.

Bu bağlamda, Program kapsamında hâlihazırda geçerliliği devam eden Organik Sertifikasına Sahip Ürünler ile 2016 yılında organik sertifikasına sahip olacak Geçiş II Ürünleri (tek yıllık bitkilerde) ve Geçiş III Ürünleri (çok yıllık bitkilerde)

desteklenecektir. Hâlihazırda organik tarımsal üretim ilke ve usulleri ile üretilmeyen ancak Bölge için stratejik önemi haiz konvansiyonel nitelikteki (Pamuk, Tekstil Ürünleri, Unlu Mamüller, Kırmızı Mercimek, Nohut, Üzüm, Nar, Antep Fıstığı, Zeytin, Biber, Buğday, Arpa Tıbbi Aromatik Bitkiler) ürünlerin sertifikasyon maliyetleri ile üreticilerinin örgütlenmeleri ile kurumsallaşmalarına yönelik faaliyetler, Programın genel hedef ve amaçları doğrultusunda geliştirilecek proje teklifleri/girişimler kapsamında desteklenecektir.

Düzye II Bölgesi	Ürünler
TRC3 Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	Pamuk, tekstil ürünleri, unlu mamüller, kırmızı mercimek, çilek, nohut, üzüm, nar, antepfıstığı, zeytin, pirinç, bal, yumurta, ceviz, badem, şıra, pekmez, üzüm suyu, pestil, kavun, acur, ramî, kiraz, bittim, sabun

2.1.2.4. Uygun Faaliyetler

Uygun Faaliyetler, GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı kapsamında sağlanacak proje finansman desteği ile gerçekleştirilebilecek muhtemel faaliyetleri tanımlamaktadır. Bir Proje Teklifi kapsamında sunulan ve stratejik bir ürünün değer zinciri özelinde ilgili paydaşlar tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin, aşağıdaki kategorilerin ve faaliyet tiplerinin tamamını kapsaması gibi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Faaliyet tipleri için örnekler, faaliyet kategorisi bazında, aşağıda listelenmiş olup Proje Teklifleri kapsamında gerçekleştirilebilecek faaliyetler aşağıdakilerle sınırlı değildir.

Kategori 1: Kurumsallaşma ve Örgütlenme Faaliyet Grubu

· Üretici Birliklerinin örgütlenmelerine, kurulmalarına ve/veya kurumsallaşmalarına yönelik faaliyetler
· Üretim Kooperatiflerinin örgütlenmelerine ve/veya kurumsallaşmalarına yönelik faaliyetler
· Üretici Birlikleri ve Üretim Kooperatiflerine ilişkin hammadde tedariği, kaynak kullanımı, üretim, stok, gelişim vb. süreçlerin planlamasının ve/veya yönetiminin geliştirilmesine yönelik faaliyetler
· Üretici örgütlenmeleri arasında üretim, işleme ve pazarlama süreçlerinde ağ oluşturma ve işbirliği programları

Kategori 2: (Birincil) Üretim Faaliyet Grubu

· Üretici Birlikleri ve Üretim Kooperatiflerine üye birincil üreticilerin ürünlerinin toplu sertifikasyonu
· Sözleşmeli organik üretim planlaması
· Kalite sertifikasyon çalışmaları
· Ürünlerin içerik analizleri
· Hammadde kalitesini güçlendirmeye yönelik çalışmalar
· Hammadde maliyetlerini düşürmeye yönelik çalışmalar

Kategori 3: İşleme Faaliyet Grubu

· İşletmenin organik tarım faaliyeti ve müteşebbis sertifikasının teminine ilişkin faaliyetler
· Ara ürün kalitesini güçlendirmeye yönelik çalışmalar
· Nihai ürün kalitesini güçlendirmeye yönelik çalışmalar
· Ürün çeşitliliği ve miktarının arttırılmasına yönelik faaliyetler
· Markalı ve ambalajlı ürün miktarının arttırılmasına yönelik faaliyetler
· Ortak işleme, depolama ve pazarlama altyapılarının ve süreçlerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler

Kategori 4: Pazarlama ve Markalaşma Faaliyet Grubu

· Pazar analizlerinin yapılması
· Pazarlama İş Planı'nın hazırlanması
· Pazar geliştirme faaliyetleri (maliyet verimli dağıtım kanallarına erişim, fuarlara katılım, online pazarlama ve ticaret platformlarına katılım vb.)
· Bölgesel, ulusal ve uluslararası ağ oluşturma / iş geliştirme faaliyetleri
· Lobi ve tanıtım faaliyetleri
· Kurumsal kimlik ve görünürlük çalışmaları (logo vb.)
· Müşteri / pazar algı analizleri
· Markalaşma Stratejisi'nin hazırlanması
· Marka geliştirme çalışmaları (patent, coğrafi etiketleme vb.)
· İzlenebilirliğe yönelik etüt ve uygulama çalışmaları

Kategori 5: Faktör Koşullarını Geliştirme Faaliyet Grubu

· Nitelikli işgücü piyasasını geliştirmeye yönelik faaliyetler
· Ara eleman yetiştirilmesine yönelik faaliyetler
· Sanayi Kuruluşları – Üniversite işbirliği programları
· Üretici Örgütlenmeleri – Üniversite işbirliği programları
· Üretici Örgütlenmeleri – Sanayi işbirliği programları
· Değer zincirinin etkinliğini arttırmaya yönelik yenilikçi lojistik çözümler (lisanslı depoculuk, izlenebilirlik uygulamaları vb.)
· Üretici Örgütlenmeleri özelinde ortak fiziki altyapının geliştirilmesine yönelik çalışmalar

Kategori 6: Yenilikçilik Faaliyet Grubu

· Hammadde kalitesini arttırmaya ve maliyetini düşürmeye yönelik uygulamalı araştırma ve geliştirme faaliyetleri
· Ürün çeşitliliğini ve miktarını arttırmaya yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri
· Organik girdi ve/veya biyolojik mücadele araçlarına ilişkin pazar odaklı ve uygulamalı araştırma ve geliştirme faaliyetleri
· Üretim, işleme ve pazarlama süreçlerine ilişkin yenilikçilik programları

<ul style="list-style-type: none"> Organik üretim, işleme ve pazarlama süreçleri ile yeni ve yenilikçi sektörlerin entegrasyonuna ilişkin faaliyetler (yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, ekoturizm vb.)
<ul style="list-style-type: none"> Ulusal ve uluslararası bilgi ve işbirliği ağlarına erişim
<ul style="list-style-type: none"> Birincil üretimde Coğrafi Bilgi Sistemleri uygulamaları

Kategori 7: Kurumsal Kapasite Geliştirme ve Yayım Faaliyet Grubu

<ul style="list-style-type: none"> Üretici Birlikleri ve Üretim Kooperatiflerine yönelik operasyonel, idari ve teknik kapasite geliştirme faaliyetleri
<ul style="list-style-type: none"> Birlik ve/veya Kooperatif üyelerine yönelik organik tarımsal üretim alanında teknik kapasite geliştirme faaliyetleri
<ul style="list-style-type: none"> Başarılı uygulamaların Bölge sathında yaygınlaştırılmasına yönelik yayım faaliyetleri
<ul style="list-style-type: none"> Üretici ve tüketici gruplarına yönelik farkındalık artırma faaliyetleri

Program kapsamında desteklenecek tüm projelerin her koşulda meri mevzuata uygun olması ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemesi gerekmektedir:

- Siyasi ya da etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- %15'ten fazla alkol ihtiva eden içeceklerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim ya da kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara maddi veya ayni hibe ya da kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası değilse),
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan ya da aynı faaliyet için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler.
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan faaliyetler,
- Devlet bütçesinden veya diğer kaynaklardan halen finanse edilen veya finansmanı sağlanma sürecinde olan projeler,
- Emlak yatırımları ve emlakçılık,
- Yolcu taşımacılığı ve nakliyecilik.

UYARI

Başarılı bulunan projelerde yer alan her faaliyetin uygulanması zorunludur. Bu nedenle, projede beyan edilen her faaliyetin gerekliliği ve gerçekçiliği başvuru sahibi tarafından dikkatli biçimde irdelenmeli; değerlendirme sürecinde avantaj sağlama amaçlı gerçek dışı beyan ve taahhütlerden kesinlikle kaçınılmalıdır.

2.1.2.3. Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler

Bu teklif çağrısına özel olarak yukarıda belirtilen düzenlemelerin yanı sıra, bir Başvuru Sahibi, GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı kapsamında, Ajansa tek başına en fazla iki (2) projesi için destek başvurusunda bulunabilir ve en fazla bir (1) projesi için destek alabilir. Her ikisinin de başarılı bulunması halinde diğer şartların uygun olması koşuluyla Ajans bunlardan sadece daha yüksek puan alan projeye mali destek sağlar.

UYARI

Bir takvim yılı içerisinde sözleşme yapılan kar amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, proje uygulama döneminde ve sözleşmenin sona erdiği tarihi izleyen bir yıllık süre içerisinde aynı ajansa başvuramaz. Bu hususlar izleme bilgi sisteminden ve paydaş veri tabanından takip edilir. Bu sınırları aşan destek uygulamasına rastlanıldığında, bu tür sözleşmeler feshedilir ve sağlanan destek geri alınır.

Yukarıda belirtilen düzenlemelerin yanı sıra, aynı takvim yılı içerisinde yapılacak proje teklif çağrıları kapsamında bir başvuru sahibi, ilgili Ajansa tek başına en fazla dört projesi için destek başvurusunda bulunabilir ve ilgili Ajans bunlardan en fazla iki tanesine mali destek sağlayabilir.

Kar amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, son üç yıl içerisinde ulusal ve uluslararası kaynaklardan aldıkları mali destek tutarları ile başvuru yapmış oldukları ve yanıt bekledikleri mali destekleri, Başvuru Formunda belirtmek zorundadırlar. Başka kaynaklardan desteklenen aynı proje ve/veya faaliyetler için Ajanstan destek sağlanamaz. Yararlanıcılar, kendilerinin karşılamak zorunda oldukları eş finansman tutarını, banka ya da finans kuruluşlarından kredi yoluyla temin edebilirler. Böyle bir durumda, alınan kredilere karşılık projede alınan ekipman rehin olarak gösterilemez.

2.1.3. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler

Destek için sadece “uygun maliyetler” dikkate alınacaktır. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de “uygun maliyetler” için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil kendilerini oluşturan gerçek maliyetlere dayandırılmalıdır.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (talep edildiyse nihai denetim maliyetleri hariç, nihai rapor hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekir.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

2.1.3.1. Uygun Maliyetler

Uygun maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve piyasa koşullarına uygun olarak gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

a) Uygun Doğrudan Maliyetler: Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve piyasa koşullarına uygun olarak gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Projede yer alan **teknik personelin** yolculuk ve gündelik giderleri⁷,
- Proje hazırlama aşamasında ihtiyaç duyulan ve **3000 TL’yi geçmeyen danışmanlık maliyeti**,⁸
- Projenin uygulanmasına yönelik **Proje Uygulama Desteği Hizmeti** maliyeti, **(Bu maliyet bütçede “6. Diğer” kaleminin altına yazılmalıdır.)**

PROJE KAPSAMINDA GÖREVLENDİRİLECEK PERSONEL HAKKINDA ÖNEMLİ UYARI!

⁷ Yurtiçi gündelik giderleri, 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun H Cetvelinde (10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları) belirtilen memur ve hizmetliler başlığı altında, “aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar” için öngörülen tutarın üç katını aşmayacak şekilde belirlenmelidir. Yurtdışı gündelik giderleri için, Bakanlar Kurulunun Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararında (29.12.2014 tarih ve 29223 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2014/7128 sayılı Karar) belirtilen şekillerde görevlendirilenlerden aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için öngörülen tutar esas alınarak, bu kararın hükümleri uygulanır.

⁸ Bu maliyetin proje bütçesinden karşılanabilmesi için başvuru sırasında ilgili fatura örneği ve dekontun Ajans’a sunulması gerekmektedir.

- “GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı” kapsamında **hâlihazırda Başvuru Sahibi, Ortaklar ve İştirakçiler bünyesinde çalışan veya yeni istihdam edilecek** ve projede görevlendirilecek personel ödemeleri (mühendis, mimar ve tekniker gibi teknik personel ile muhasebeci ve sekreter gibi idari personel de dâhil olmak üzere) hiçbir suretle uygun maliyet olarak kabul edilmeyecektir.
- Yalnızca projenin ihale dokümanlarının hazırlanması ve raporlanması işi kapsamında “**Proje Uygulama Desteği Hizmeti Alımı**” uygun maliyet olarak kabul edilecektir.

Proje Uygulama Desteği Hizmeti Alımı

GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı kapsamında görevlendirilecek olan kilit personel;

- Proje uygulama süresi içindeki tüm satın alma faaliyetlerine yönelik olarak Dicle Kalkınma Ajansı’nın cari Mali Destek Programları için hazırlamış olduğu Proje Uygulama Rehberi ve eklerinde yer alan ihale dokümanlarının hazırlanması (Teknik şartnamenin içeriğinin hazırlanması öncelikle Başvuru Sahibinin sorumluluğundadır),
- Yararlanıcı beyan raporlarının, ara ve nihai raporların doğru ve eksiksiz şekilde hazırlanması,
- Destekleyici belgelerin ilgili mevzuatlara uygunluğunun denetlenmesi,
- Dicle Kalkınma Ajansı ile imzalanan sözleşmede/zeyilnamede anılan zamanlarda sunulmasının sağlanması konularında hizmet alımı yapılması ile sorumludur.

Hizmet alımı zorunlu olmayıp yapıldığı takdirde Değerlendirme Tablosu’nun 1.1 ve 1.2 bölümlerinden alınacak puanlar açısından Başvuru Sahibinin lehine olacaktır.

Söz konusu hizmet alımlarının 5.000 TL'ye kadar olan kısmı uygun maliyet olarak değerlendirilecek olup bu hizmeti yürütecek olan gerçek/tüzel kişiler ile imzalanacak 'Proje Uygulama Desteği Hizmet Alımı Sözleşmesi' Destekleyici Belge Örneklerinde (DB-7) sunulmuştur.

Proje uygulama desteği sağlayacak olan şahısların özgeçmişlerinde (Destekleyici Belge Örnekleri DB-8'de yer alan Kilit Personele Ait Özgeçmiş örneği) aşağıdaki hususlara yer verilmelidir:

- Eğitim Durumu: En az lisans mezunu olmalıdır.
- İş Deneyimi: **En az iki projede** yukarıda belirtilen hizmetlerde görev almış olmalıdır.

- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni makine, ekipman, teçhizat ve hizmet (nakliye, sigorta vb.) satın alma maliyetleri,
- Organik Tarım Ürünlerinin Depolanacağı Soğuk Hava Deposu
- Taşeron maliyetleri (basım, etkinlik organizasyonu vb.),
- İnşaat ve inşaat denetim (kontrolörlük) işleri için taşeron maliyetleri
- Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve Ajans tarafından sağlanan mali desteğin %30'unu geçmemek koşuluyla küçük ölçekli yapım işleri,
- Denetim maliyetleri,⁹
- Katma Değer Vergisi (KDV) (Sadece kar amacı gütmeyen başvuru sahiplerinin hazırlayacağı projeler için uygun maliyettir. Kar amacı güden başvuru sahipleri için uygun maliyet değildir.)

UYARI

Görünürlük maliyetlerine bütçede yer verilmemiş olması görünürlük faaliyetlerin gerçekleştirilmeyeceği sonucunu doğurmaz. Görünürlük maliyetlerine bütçede yer verilmemesi durumunda da; başvuru sahibi söz konusu faaliyetleri görünürlük rehberine uygun olarak yerine getirmekle yükümlüdür.

⁹ Ajans tamamlanmış olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Söz konusu dış denetim, yasal denetim konusunda ulusal veya uluslararası kabul görmüş bir denetim kurumuna (Yeminli Mali Müşavirler/Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası veya Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış Bağımsız Denetim Şirketi) mensup onaylı bir denetçi tarafından yapılmalıdır.

UYARI

Kar amacı güden kuruluşlar proje bütçelerini KDV hariç, kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar proje bütçelerini KDV dâhil olarak hazırlamalıdır.

b) Uygun Dolaylı Maliyetler: Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (elektrik, su, ısınma, ihale ilan maliyetleri v.b.) karşılamak üzere projenin uygun doğrudan maliyetleri toplamının % 3'ünü aşmayacak şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır.

2.1.3.2. Uygun Olmayan Maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır. Başvuru Formunda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirmenin bütçede yer alması mümkün değildir. Bütçede yer alan tüm maliyetler Başvuru Formundaki faaliyetlerle uyumlu olmalıdır.

- Projede görevlendirilecek, hâlihazırda Başvuru Sahibi, Ortak(lar) ve İştirakçi(ler) bünyesinde çalışan personelin net maaşları, sosyal güvenlik primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler,
- Birincil tarımsal üretime yönelik makine, ekipman ve taşıt alımı maliyetleri
- Sulama sistemleri vb. tarımsal altyapı işleri
- Birincil üretime yönelik canlı materyal (damızlık hayvan, tohum, fide, fidan vb.) ve girdi (gübre, ilaç vb.) maliyetleri,
- Tavuk ve yem alımı
- Proje ofisi için alınacak bilgisayar ve diğer ofis malzemeleri,
- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu, dosya masrafı vs.,
- Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler,
- Arazi veya bina gibi gayrimenkul alımları, istimlak bedelleri,
- İkinci el makine ve ekipman alımı,
- Kur farkından doğan zararlar,
- Projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin maaşları,
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri,¹⁰
- Proje Hazırlama Aşamasında İhtiyaç Duyulan Danışmanlık Hizmet Bedeli'nin 3.000 TL'yi aşan kısmı,
- Proje Uygulama Desteği Hizmeti Sözleşme bedelinin 5.000 TL'yi aşan kısmı,

¹⁰ Proje başlangıcından önce yalnızca proje hazırlama aşamasında alınan hizmetin bedeli uygun maliyet olarak kabul edilebilir; bu maliyet 3.000 TL'yi geçmemek üzere proje bütçesinden karşılanabilir. Fakat maliyetin proje bütçesinden karşılanabilmesi için başvuru sırasında ilgili fatura örneği ve dekontun Ajans'a sunulması gerekmektedir.

- Kar amacı güden kurum ve kuruluşlar için genel idari giderler (ofis kirası, elektrik, su, ısınma maliyetleri, iletişim giderleri vb.)
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Katma Değer Vergisi (KDV) (Sadece kar amacı güden başvuru sahiplerinin hazırlayacağı projeler için uygun maliyet değildir. Kar amacı gütmeyen başvuru sahipleri için uygun maliyettir),
- Araç maliyetleri (Akaryakıt, bakım, vb.),
- Başvuru sahibinin projedeki ortağı ya da iştirakçisinden yapılan satın alımlara yapılacak ödemeler,
- Her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Üçüncü taraflara verilen krediler,
- Ofis ve gayrimenkul kiralama maliyetleri,
- Mali hizmetlere ilişkin giderler (özellikle havale maliyetleri, sigorta, banka maliyetleri vb.),
- Sınırlı deneme üretimleri haricinde hammadde maliyetleri,
- Binek araç ve toplu taşıma araçları satın alımı maliyetleri,
- Traktör, çekici, panelvan, motorlu karavan, arazi taşıtı vb. satın alımı maliyetleri,
- Projeyle ilgisi olmayan harcamalar,
- Leasing ve amortisman giderleri.

Başvuruda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlerin bütçede yer alması mümkün değildir.

Başvuruların değerlendirilmesinin ardından sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda bütçede değişiklik yapılabilecektir. Kontroller, başvuru sahibinin ilave açıklama yapmasını ve DİCLE KALKINMA AJANSI'nın destek tutarında revizyon yapmasını gerektirebilir.

Bu nedenle, başvuru sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararına. Maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde hazırlanarak, EK B2 formatında belirtilmesi gerekmektedir.

2.1.3.3. Ayni katkılar

Ayni katkılar; proje sahiplerinden, ortaklarından veya işbirliği yapılan kişi ve kuruluşlardan herhangi biri tarafından yapılacak arazi, mal, malzeme, işgücü, makine ve ekipman vb. katkısıdır. Başvuruda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan ayni katkılar, gerçek harcamaları yansıtmazlar ve uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak değerlendirilemez. Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, başvuruda belirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır.

2.2. Nasıl Başvuracaksınız?

2.2.1. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

Başvuruların kabulü, proje teklif çağrısının ilanından on iş günü sonra başlar. Başvuru sahipleri Ajans internet sitesinde (www.dika.org.tr) yer alan "KAYS Giriş" butonunu tıklayarak veya (<https://kaysuygulama.kalkinma.gov.tr>) linkinden öncelikle (KAYS-Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi) “başvuru sahibi kullanıcısı” olarak sisteme kayıt olmalıdır.

KAYS (<http://portal.kays.kalkinma.gov.tr>) üzerinden yapılmayan başvurular kabul edilmeyecektir.

Sisteme kaydını yapan başvuru sahibi kullanıcı adı ve parolasını girdikten sonra e-posta adresine gönderilen onay kodunu girerek hesabını etkinleştirmeli ve sonrasında adına başvuruyu hazırladığı kurumu sisteme kaydetmesi gerekmektedir. Daha sonra, online başvuru sistemindeki ilgili adımları izleyerek online proje başvurusunu gerçekleştirmelidir. Başvuru Formu ve Ekleri doldurulduktan sonra diğer destekleyici belgeler sisteme yüklenecektir.

KAYS-Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi

Başvuru Sahibi Kullanıcı Kılavuzları için : <http://portal.kays.kalkinma.gov.tr/?p=553>

Başvuru Sahibi Yardım Videoları için : <http://portal.kays.kalkinma.gov.tr/?p=1913>

KAYS üzerinden başvuru yapılırken başvuru sahibi kurum;

" Başvuru Sahibinin Kamu kurumu olması durumunda KAYS'a DETSİS (DTVT) numaralarını girmeleri gerekmektedir. Kurumunuza ait DETSİS numarasına www.kaysis.gov.tr adresinden ulaşılabilir."

- ***Kar Amacı Güden*** kategorisinde ise, **TRC3/16/GAP-ODZ-01**
- ***Kar Amacı Gütmeyen*** kategorisinde ise, **TRC3/16/GAP-ODZ-02** referans kodu seçilmelidir.

Online başvuru tamamlandıktan sonra Başvuru Formu ve Eklerinin çıktısı sistem üzerinden alınarak çıktının her sayfası başvuru sahibi tarafından paraflanmalı ve gerekli yerler başvuru sahibi ve/veya proje ortağı/iştirakçisi tarafından imzalanmalıdır. Online başvuruyu tamamlayan başvuru sahipleri çıktısını aldıkları proje başvurusuna Ajans tarafından talep edilen destekleyici belgeleri ekleyerek proje dosyasını oluşturmaktadır.

Proje dosyası [online başvuru çıktısı (başvuru formu, mantıksal çerçeve ve proje bütçesinin içerisinde eksiksiz olarak bulunması zorunludur.) ve destekleyici

belgeler] 1 (bir) asıl (ıslak imzalı ve paraflı) ve imzalı aslın 1 (bir) sureti olarak teslim edilmelidir. Asıl belgeler KIRMIZI renkli dosyaya, suretler ise MAVİ renkli dosyalara yerleştirilmelidir.

UYARI

Başvuru sahibi ve ortaklık beyannamesi kurum/kuruluşun en üst amiri/yetkilisi tarafından imzalanmalıdır, online başvuru çıktısının tüm sayfaları (*başvuru formu, mantıksal çerçeve ve proje bütçesinin içerisinde eksiksiz olarak bulunması zorunludur.*) ve destekleyici belgeler paraflanmalıdır.

Proje başvuruları kapalı zarf içinde taahhütlü posta yoluyla, kargo şirketi ile veya elden (elden teslim eden kişiye, imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir) sadece aşağıdaki adreslere yapılır.

Kurum	Adres
Mardin Yatırım Destek Ofisi	Ravza Caddesi Akkent Sitesi 4.Blok No:7
Batman Yatırım Destek Ofisi	GAP Mah. 2509 Sok. Bina No:2 Safir Plaza Kat:5 Daire
Şırnak Yatırım Destek Ofisi	Vakıfkent Mahallesi Uludere Cad. No: 16 TSO Üstü
Siirt Yatırım Destek Ofisi	Bahçelievler Mah. Gaffar Okan Cad. No: 2/1 SIİRT

- Faks ve e-posta gibi diğer yollarla gönderilen ya da başka adreslere teslim edilen proje teklifleri reddedilecektir.
- KAYS-Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi' nden "Başvuru Kapak Sayfası" çıktısı alınarak başvuru evrakların olduğu başvuru zarfının üzerine yapıştırılmalıdır.

Projelerin hem KAYS üzerinden başvurusunun hem de matbu evraklarının Ajansa tesliminin **belirtilen başvuru tarihleri arasında yapılması gerekmektedir**. Başvurunun zamanında yapılmaması halinde proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan **reddedilir**.

Matbu evrakların teslimi sırasında, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve

sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır.

Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Son başvuru zamanından sonra alınan başvurular, hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır. Posta veya kargo şirketine bağlı gecikmeler dikkate alınmayacaktır

- Yapılan başvurular sadece sunulan belgeler üzerinden değerlendirileceğinden, Başvuru Formu'nda ve diğer belgelerde mümkün olduğunca açık bir dil kullanılmalıdır.
- Online başvuru çıktısında yeralan kontrol listesinde belirtilen konularda tespit edilecek herhangi bir hata veya başvurudaki önemli bir tutarsızlık başvurunun reddine yol açabilir.
- Proje dosyasında yeralan bir bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, Ajans tarafından ek açıklama talep edilebilecektir.

2.2.2. Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

Başvuru sahipleri, Ajans tarafından herhangi bir aşamada (başvuru, değerlendirme, sözleşme imzalama, uygulama, nihai rapor onayı vb.) talep edilecek bilgi ve/veya belgeleri kendilerine bildirilen zaman, şekil ve şartlarda temin etmekle yükümlü olduklarını proje teklifi sunmakla peşinen kabul etmiş sayılırlar.

Aşağıdaki belgeler başvuru sırasında internet üzerinden sisteme yüklenmeli ve bu belgelerin asılları başvuru esnasında başvuru formu ve ekleri ile birlikte DİCLE Kalkınma Ajansı'na sunulmalıdır. Kar amacı güden başvuru sahipleri ve kar amacı gütmeyen başvuru sahipleri için destekleyici belgeler ayrı ayrı belirtilmiştir.

Başvurunun tam ve eksiksiz olarak sunulması gerekmektedir. Başvuru Formu, destekleyici belgeler ve gerekli diğer belgeler başvuru dosyasında eksiksiz yer almalıdır. Başvurularınızın sadece sunmuş olduğunuz belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, Başvuru Formunu ve diğer belgeleri lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurunuz. Belgelerin fotokopileri başvuru esnasında kabul edilecek olup projenin destek almaya hak kazanması durumunda sözleşme esnasında belge asıllarının Ajans'a sunulması gerekecektir.

Başvuruların, Ön İnceleme aşamasında kabul edilebilmesi ve projenin Mali ve Teknik Değerlendirme aşamasına alınabilmesi için Başvuru Formu ve diğer eklerin aşağıdaki belgelerle birlikte **sunulması zorunludur**:

2.2.2.1 Kar Amacı Güden Kurum ve Kuruluşlar için Sunulması Zorunlu Destekleyici Belgeler

- 1) Başvuru Sahibi ve varsa ortaklarının Ticaret Sicil Memurluğundan veya Ticaret ve/veya Sanayi Odası veyahut da Esnaf ve Sanatkarlar Odası'ndan **2016 yılında alınmış faaliyet belgesi**, (2016 yılından önce alınmış belge kabul edilmeyecektir)
- 2) Başvuru Sahibi ve varsa ortaklarının Ticaret Sicil Gazetesi kayıtlarının tamamı, (Başvuru aşamasında **www.ticaret Sicil.gov.tr** adresinden alınan Ticaret Sicil Gazetesi çıktıları kabul edilecek olup, projenin destek almaya hak kazanması durumunda ilgili belgelerin asıllarının veya ilgili Ticaret Sicil Memurluğu / Ticaret ve/veya Sanayi Odasından tasdikli suretlerinin Ajans'a sunulması zorunludur.)
- 3) Başvuru Sahibi ve varsa her ortak kuruluşun
  - KOBİ olması durumunda: Kuruluş/Şirket Ana Sözleşmeleri (Ticaret Sicil Gazetesi kayıtlarında kuruluş sözleşmesini Ajans'a sunmuş olan Başvuru Sahiplerinin başvurularına ayrıca kuruluş sözleşmesi eklemeleri gerekmemektedir.)
  - -Kooperatif Veya Tarımsal Üretici Birliği olması durumunda : imzalı ve mühürlü resmi ana sözleşmesi/kuruluş belgesi/kuruluş sözleşmesi/tüzüğü
- 4) Başvuru Sahibi ve (varsa proje ortaklarının eş finansmana katkı sağlaması durumunda) her ortak kuruluşun;
  - Üç yıl veya daha uzun süredir faaliyette olan başvuru sahipleri (ve varsa eşfinansmana katkı sağlayan ortakları) için son üç mali yıla ait gelir tablosu ve bilançosunun onaylanmış nüshası,
  - Üç yıldan az süredir faaliyette bulunan başvuru sahipleri (ve varsa eşfinansmana katkı sağlayan ortakları) için faaliyette oldukları yıllara ait gelir tablosu ve bilançosunun onaylanmış nüshası,
  - Yeni kurulmuş ve onaylanmış mali tabloları olmayan başvuru sahipleri (ve varsa eşfinansmana katkı sağlayan ortakları) için ise dönem başı bilançosu, işletme hesap özeti veya geçici mizan,
  - Bilançosu olmayan şahıs şirketleri için bilanço yerine onaylı hesap özeti,

UYARI

Talep edilen onaylı nüshaların her bir sayfasının, bir Denetim Şirketi/Yeminli Mali Müşavir/Serbest Muhasebeci/Mali Müşavir veya vergi dairesi tarafından onaylanmış olması gerekmektedir.

- 5) Yalnızca tüzel kişiler için, Başvuru Sahibi ve varsa ortakların Yetkili Karar Organlarının aldığı, örnek metni Destekleyici Belge Örnekleri DB-1’de yer alan karar, (Başvuru sahibi gerçek kişi ise bu belge istenmez)

!!Başvuru sahipleri ve (varsa) Ortakları aşağıda belirtilen tabloya göre yetkili karar organlarından almış oldukları kararları **en az iki kişiyi münferiden yetkilendirecek şekilde**, varsa karar defterine alınmış ve sureti kurum tarafından onaylanmış (aslı gibidir yapılmış) haliyle Ajansa sunmaları gerekmektedir.

YETKİLENDİRME KARARI İÇİN YETKİLİ KARAR ORGANLARI	
KOBİ	YÖNETİM KURULU
KOOPERATİF VEYA TARIMSAL ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	GENEL KURUL (GENEL KURULUN YETKİLENDİRMİŞ OLMASI DURUMUNDA YÖNETİM KURULU)

Program kapsamında başvuru yapabilecek kurumların alacakları kararlar için yetkili karar organları tabloda verilmiştir. **Bu yetkili karar organları dışında herhangi bir organ tarafından alınacak kararlar kabul edilmeyecektir.**

- 6) Başvuru Sahibi ve varsa ortaklarını temsil ve ilzama yetkili kişilerin isim ve imzalarının yer aldığı noter tasdikli imza sirküleri veya beyannameleri

- 7) Başvuru Sahibi ve her ortak kuruluşun;

Başvuru tarihi itibarıyla, son 2 aya ait Sosyal Güvenlik Kurumu’ndan alınmış

sigortalı hizmet listesi (www.sgk.gov.tr adresinden alınmış internet çıktısı da kabul edilecektir. İşletmesinde kendisi dışında kayıtlı çalışanı olmayan sahipleri (ve varsa eşfinansmana katkı sağlayan ortakları) ; “çalışanı olmadığını” yazılı olarak beyan etmelidir.),

- 8) Başvuru Sahibinin ve varsa ortaklarının KOBİ statüsünde olduklarını ifade eden Destekleyici Belge Örnekleri DB-2’de yer alan beyanname,
- 9) Üretim yapan başvuru sahipleri için Ticaret ve Sanayi Odalarından veya İl Tarım Müdürlüklerinden alınmış geçerli ve güncel kapasite raporu,
- 10) Proje kapsamında gerçekleştirilecek 10.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımlarında her bir kalem için teknik şartları içerir en az 2 adet detaylı proforma fatura veya teklif mektubu (Sunulacak proforma fatura/teklif mektubu, Destekleyici Belge Örnekleri DB-3’te yer alan örneğe uygun olmalıdır.),
- 11) Projenin gerçekleştirileceği yere ait en az 10 adet fotoğraf¹¹,
- 12) Küçük ölçekli yapım işlerine ihtiyaç duyulan projeler için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın, Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün, İller Bankası’nın...vb.nin belirlemiş olduğu güncel birim fiyat ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti,
- 13) Destekleyici Belge Örnekleri DB-4’te yer alan proje teklifinin ayrıntılı İş Planı,

ÖNEMLİ HATIRLATMA: Başvuruda proje teklifinin ayrıntılı İş Planı sunulmaz ise proje teklifi ön inceleme aşamasında **elenecektir.**

- 14) Proje uygulama aşamasında uygulama desteği hizmeti alınmış ise, Destekleyici Belge Örnekleri DB-5’te yer alan Proje Uygulama Desteği Hizmet Alımı Sözleşmesi ve sözleşmede görevlendirilen personele ait özgeçmiş,
- 15) Destekleyici Belge Örnekleri DB-6’da yer alan ve projede görev alacak kilit personele ilişkin özgeçmiş(ler),
- 16) Proje hazırlama aşamasında danışmanlık hizmeti alınmış ise, proje hazırlama aşamasında alınan danışmanlık hizmetine ait ilgili fatura örneği ve dekont.
- 17) Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış izin, kayıt, onay, ruhsat ve sertifikalar
- 18) Başvuru formu, ekleri ve destekleyici belgelerin tamamının yer aldığı elektronik format (CD/DVD)

¹¹ Üretim yapan firmalar için dış görünüm, mevcut üretim hattı, idari ofis... vs. turizm tesisleri için dış görünüm, odaların genel görünümü, lobi, lokanta, toplantı salonu, mutfak... vs.’ye ait fotoğraflar

2.2.2.2. Kar Amacı Gütmeyen Kurum ve Kuruluşlar için Sunulması Zorunlu Destekleyici Belgeler

Başvuruların, Ön İnceleme aşamasında kabul edilebilmesi ve projenin Mali ve Teknik Değerlendirme aşamasına alınabilmesi için Başvuru Formu ve diğer eklerin (Ek-A, EK-B, EK-C, EK-D) aşağıdaki destekleyici belgelerle birlikte **sunulması zorunludur:**

1. Başvuru Sahibi ve (varsa) Ortakların yetkili karar organı tarafından alınan, örnek metni Destekleyici Belge Örnekleri DB-7’de yer alan yetkilendirme kararının onaylı örneği,

!!Başvuru sahipleri ve (varsa) Ortakları aşağıda belirtilen tabloya göre yetkili karar organlarından almış oldukları kararları **en az iki kişiyi münferiden yetkilendirecek şekilde**, varsa karar defterine alınmış ve sureti kurum tarafından onaylanmış (aslı gibidir yapılmış) haliyle Ajansa sunmaları gerekmektedir.

YETKİLENDİRME KARARI İÇİN YETKİLİ KARAR ORGANLARI	
KOOPERATİF VEYA TARIMSAL ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	GENEL KURUL (GENEL KURULUN YETKİLENDİRMİŞ OLMASI DURUMUNDA YÖNETİM KURULU)
BAKANLIKLARA BAĞLI ENSTİTÜLER VE MÜDÜRLÜKLER	VALİLİK
BELEDİYE	BELEDİYE MECLİSİ
İL ÖZEL İDARESİ	İL GENEL MECLİSİ
KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ	BİRLİK MECLİSİ
ÜNİVERSİTE	YÖNETİM KURULU
KAMU KURUMU NİTELİĞİNDE MESLEK KURULUŞLARI (ODALAR, BORSALAR, İHRACATÇI BİRLİKLERİ DÂHİL BİRLİKLER)	YÖNETİM KURULU
DERNEK, VAKIF, FEDERASYON	YÖNETİM KURULU

Program kapsamında başvuru yapabilecek kurumların alacakları kararlar için yetkili karar organları tabloda verilmiştir. **Bu yetkili karar organları dışında herhangi bir organ tarafından alınacak kararlar kabul edilmeyecektir.**

2. Başvuru Sahibinin ve (varsa) Ortaklarının yetkili karar organlarının projeyi uygulamak için aldığı kararda yetkilendirilen, Başvuru Sahibi ve (varsa) Ortakların temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)inin isim ve imzalarını içeren noterden tasdikli imza sirküleri veya beyannameleri

!! Belediye, İl Özel İdaresi, Köylere Hizmet Götürme Birliği, Bakanlıklara Bağlı Enstitü ve İl Müdürlükleri ile Üniversitelerin Başvuru Sahibi veya Ortak olması durumunda noter tasdikli imza sirküleri veya imza beyannameleri sunmaları zorunlu olmayıp örnekleri DB-8'de yer alan imza tatbiklerini sunmaları yeterli olacaktır.!!

İMZA TATBİKİ YAPMAK İÇİN YETKİLİ MAKAM	
BELEDİYE	BELEDİYE BAŞKANI
İL ÖZEL İDARESİ, BAKANLIKLARA BAĞLI ENSTİTÜLER VE MÜDÜRLÜKLER	VALİ
KÖYLERE HİZMET GÖTÜRME BİRLİĞİ	KAYMAKAM
ÜNİVERSİTE	REKTÖR

Program kapsamında başvuru yapabilecek kurumların imza tatbiklerini yaptırabilecekleri yetkili makamlar tabloda verilmiştir. **Belirtilen yetkili makamlar tarafından yapılmayan tatbikler kabul edilmeyecektir.**

3. Proje kapsamında gerçekleştirilecek 10.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımlarında her bir kalem için DB-3'te örnek metni yer alan ve en az 2 ayrı firmadan alınmış teknik şartları içerir detaylı proforma fatura veya teklif mektubu,
4. Destekleyici Belge Örnekleri DB-4'te yer alan proje teklifinin ayrıntılı İş Planı,
5. Gerekli ise, Destekleyici Belge Örnekleri DB-5'te yer alan Proje Uygulama Desteği Hizmet Alımı Sözleşmesi,
6. Gerekli ise, Destekleyici Belge Örnekleri DB-6'de yer alan ve projede görev alacak Kilit Personele (Proje Uygulama Desteği verecek personel dahil) ilişkin özgeçmiş(ler),
7. Başvuru Sahibinin ve (varsa) Ortakların;
  - Son iki yıla ait yetkili kişi, organ, ya da kurum tarafından onaylanmış kesin hesapları, (Bilanço, gelir-gider tablosu, ödenek miktarını gösteren onaylı mali tablo, mizan cetveli vb.)
  - Bilançosu olmayan kurumlar için onaylanmış en son kesin hesapları, bilançosu olmayan belediyeler için ise sadece onaylanan en son bütçeleri,

Mali tablolar için talep edilen nüshaların her bir sayfasının Başvuru Sahibi olan kurumun muhasebeden sorumlu yetkilisi tarafından onaylanmış olması gerekmektedir.

8. Projenin gerçekleştirileceği yere ve çevresine ait en az 10 adet fotoğraf¹²,
9. Proje hazırlama aşamasında danışmanlık hizmeti alınmış ise, proje hazırlama aşamasında alınan danışmanlık hizmetine ait ilgili fatura örneği ve dekont.
10. **Projenin uygulanacağı alanın farklı bir kurum tarafından Başvuru Sahibine tahsis edileceği öngörülüyor ise** tahsis belgesi veya tahsis için ilgili başvurunun yapılmış olduğuna dair mülkiyet sahibi kurum tarafından verilmiş resmi yazı,

¹² Projenin uygulanacağı yere ait fotoğraflar (Yeni oluşturulacak-inşa edilecek yapılar için projenin yapılacağı mekan; modernize/rehabilitate edilecek alan-yapılar için bu yapıların mevcut halleri)

11. Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış izin, kayıt, onay, ruhsat ve sertifikalar
12. Başvuru formu, ekleri ve destekleyici belgelerin tamamının yer aldığı elektronik format (CD/DVD)

!! DB-1'DE YER ALAN İÇERİĞE UYGUN KARAR, DB-2 İMZA TATBİKİ, DB-4 İŞ PLANI VE (PROJE İÇİN GEREKLİ İSE) TAHSİS BELGESİ/YAZISI DOKÜMANLARINDAN HERHANGİ BİRİNİN BAŞVURU AŞAMASINDA SUNULMAMIŞ OLMASI DURUMUNDA YAPILAN BAŞVURU ÖN İNCELEME AŞAMASINDA ELENEBİLECEKTİR. !!

Yukarıda belirtilen belgeler başvuru esnasında ***fotokopi*** olarak teslim edilebilecektir. Destek almaya hak kazanan Başvuru Sahiplerinden sözleşme imzalama aşamasında bu belgelerin asıllarını sunmaları istenecektir.

Sözleşme Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler:

Başarılı bulunan projeler için Başvuru Sahibi ve ortaklarının sözleşme aşamasında aşağıdaki belgeleri sunmaları gerekmektedir.

1. Başvuru esnasında fotokopi olarak sunulmuş olan belgelerin orijinalleri/noter tasdikli suretleri/ilgili kurum tarafından onaylanmış suretleri,
2. Mahalli idareler dışındaki gerçek veya tüzel kişiler için, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerinden **sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla** vadesi geçmiş borcu olmadığına dair resmi yazı/Vergiden muaf olmaları durumunda vergi dairesinden alınmış vergi muafiyetini belirten yazı.
3. Kamu kurum ve kuruluşları dışındaki gerçek ve tüzel kişiler için, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumundan **sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla** vadesi geçmiş borcu olmadığına dair resmi yazı.
4. Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu (ÇED) raporu veya ÇED raporunun gerekmediğine dair belge,

Sözleşme tarihine kadar ÇED belgesinin alınamamış olması durumunda, ilgili makamdan alınmış ve ÇED başvurusunun yapılmış olduğunu gösterir resmi yazının sunulması gerekmektedir.

5. Proje konusunun gerektirdiği hallerde; Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'ndan alınmış izin belgesi. (Sözleşme tarihine kadar söz konusu belgenin alınamamış olması durumunda, ilgili makamdan alınmış ve başvurusunun yapılmış olduğunu gösterir resmi yazının sunulması gerekmektedir.)
6. Projenin uygulanacağı alan;
  - Başvuru sahibine aitse noter onaylı tapu kontratı veya Tapu ve Kadastro Müdürlüğünden alınmış onaylı tapu kayıt örneği,
  - Kiralananak ise noterden onaylı en az 20 yıllık kira sözleşmesi.
7. Gerekli görülmesi halinde inşaat ruhsatı, yer tahsis belgesi, imar belgesi, sağlık ruhsatı gibi gerekli yetki belgesi (ruhsat) ve diğer izinler.
8. Başvuru Sahibinin ve varsa Ortağının proje ve proje kapsamındaki faaliyetler için, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik yapılmasına dair (BKK 2012/3305) 29 uncu madde uyarınca herhangi bir teşvikten yararlanmadıklarına/yararlanmayacaklarına, ulusal ve uluslararası kaynaklardan mali destek almadıklarına/almayacaklarına dair beyan.

Sonuçların açıklanmasından sonra başarılı bulunan proje sahiplerine yapılacak sözleşmeye davet bildirimine **en geç 10 iş günü içerisinde** gerekli belgelerin tamamı tedarik edilmiş olarak icabet edilmediği takdirde, Başvuru Sahibi sözleşmeden feragat etmiş sayılacak ve Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 45 inci maddesinde belirtilen mücbir sebepler haricinde **kesinlikle ilave süre verilmeyecektir.**

2.2.3. Başvuruların Alınması İçin Son Tarih

Yapılan başvurunun KAYS sisteminden alınan çıktısı elden veya posta yolu ile en geç **17.06.2016** saat **17:00**'e kadar Ajansa teslim edilir.

2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin

Sorularınızı, **27.05.2016**'e kadar, teklif çağrısının referans numarasını, açık bir şekilde belirterek aşağıdaki e-posta adresine veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

E-posta adresi : sss.psyb@dika.org.tr

Faks: 0 (482) 213 14 95

Tel: 0 (482) 212 11 07/444

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra **en geç 10 gün içerisinde** www.dika.org.tr adresinde yayınlanacaktır:

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir Başvuru Sahibine sağlanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (SSS) aracılığıyla diğer Başvuru Sahiplerine de sunulacaktır.

Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. SSS listesinde ve Başvuru Rehberinde yer almayan hiç bir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

İnceleme ve değerlendirmeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre yapılacaktır. Değerlendirme süreci temel olarak (i) ön inceleme ile (ii) teknik ve mali değerlendirme olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır:

2.3.1. Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında idari kontrol ile uygunluk kontrolü yapılır.

i. Uygunluk Kontrolü

Projelerin ve Başvuru Sahibinin (varsa ortaklarının ve iştirakçilerinin) bu rehberin 2.1.1 ve 2.1.2 bölümlerinde verilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

Uygunluk Kontrolü Listesi

Kriterler	Evet	Hayır
1. Başvuru Sahibi uygundur		
2. Ortak(lar) uygundur		
3. Projeye konu olan ürün uygundur		
4. Daha önce mali destek almış olan kar amacı güden Başvuru Sahipleri için destek süresi üzerinden-son destek sözleşmesinin bitiş tarihinden itibaren- en az bir yıl süre geçmiştir. (Geçerli değilse GD yazınız.)		

ii. İdari Kontrol

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulur. İdari kontrolde, aşağıda yer alan ve Kar Amacı Güden ve Kar Amacı Gütmeyen Kurumlar için sunulan İdari Kontrol Listelerinde belirtilen kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak **reddedilebilir** ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilme dışı bırakılır.

Başvuru formu ve ekleri haricindeki destekleyici belgeleri eksik olan başvuru sahiplerine **beş iş gününü** geçmemek kaydıyla eksik belgelerini tamamlamaları için ek süre verilebilir. Bu süre içerisinde söz konusu eksikliklerin giderilememesi halinde bu başvurular teknik ve mali değerlendirme sürecine alınmaz.

A. Kar Amacı Güden Kurumlar için İdari Kontrol Listesi

No	Kriterler	Evet	Hayır
1	Projenin KAYS üzerinden başvurusu yapılmıştır.		
2	Projenin matbu/basılmış hali bir asıl ve bir kopya şeklinde Ajans'a sunulmuştur.		
3	KAYS'a yapılan başvuru ile projenin sunulan matbu/basılmış hali birebir aynıdır.		
4	Teklif, bilgisayarla ve Türkçe olarak hazırlanmıştır.		
5	Başvuru Sahibi ve varsa ortaklarının Ticaret Sicil Memurluğundan veya Ticaret ve/veya Sanayi Odası veyahut da Esnaf ve Sanatkarlar Odası'ndan 2016 yılında alınmış faaliyet belgesi (2016 yılından önce alınmış belge kabul edilmeyecektir) başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
6	Başvuru Sahibi ve varsa ortaklarının Ticaret Sicil Gazetesi kayıtlarının tamamı (Başvuru aşamasında www.ticaretsicil.gov.tr adresinden alınan Ticaret Sicil Gazetesi çıktıları kabul edilecek olup, projenin destek almaya hak kazanması durumunda ilgili belgelerin asıllarının veya ilgili Ticaret Sicil Memurluğu / Ticaret ve/veya Sanayi Odasından tasdikli suretlerinin Ajans'a sunulması zorunludur.) başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
7	Başvuru Sahibi ve varsa her ortak kuruluşun KOBİ olması durumunda : Kuruluş/Şirket Ana Sözleşmeleri (Ticaret Sicil Gazetesi kayıtlarında kuruluş sözleşmesini Ajans'a sunmuş olan Başvuru Sahiplerinin başvurularına ayrıca kuruluş sözleşmesi eklemeleri gerekmemektedir.)		

A. Kar Amacı Güden Kurumlar için İdari Kontrol Listesi

No	Kriterler	Evet	Hayır
	Kooperatif Veya Tarımsal Üretici Birliği olması durumunda imzalı ve mühürlü resmi ana sözleşmesi/kuruluş belgesi/kuruluş sözleşmesi/tüzüğü Başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
8	Başvuru Sahibi ve (varsa proje ortaklarının eş finansmana katkı sağlaması durumunda) her ortak kuruluşun; <ul style="list-style-type: none"> - <u>Üç yıl veya daha uzun süredir faaliyette olan başvuru sahipleri (ve varsa eşfinansmana katkı sağlayan ortakları) için</u> son üç mali yıla ait gelir tablosu ve bilançosunun onaylanmış nüshası, - <u>Üç yıldan az süredir faaliyette bulunan başvuru sahipleri (ve varsa eşfinansmana katkı sağlayan ortakları) için</u> faaliyette oldukları yıllara ait gelir tablosu ve bilançosunun onaylanmış nüshası, - <u>Yeni kurulmuş ve onaylanmış mali tabloları olmayan başvuru sahipleri (ve varsa eşfinansmana katkı sağlayan ortakları) için</u> ise dönem başı bilançosu, işletme hesap özeti veya geçici mizan, - Bilançosu olmayan şahıs şirketleri için bilanço yerine onaylı hesap özeti, başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
9	Yalnızca tüzel kişiler için, Başvuru Sahibi ve varsa ortakların Yetkili Karar Organlarının aldığı, örnek metni Destekleyici Belge Örnekleri DB-1’de yer alan karar (Başvuru sahibi gerçek kişi ise bu belge istenmez) başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
10	Başvuru Sahibi ve varsa ortaklarını temsil ve ilzama yetkili kişilerin isim ve imzalarının yer aldığı noter tasdikli imza sirküleri veya beyannameleri başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
11	Başvuru Sahibi ve her ortak kuruluşun; Başvuru tarihi itibarıyla, son 2 aya ait Sosyal Güvenlik Kurumu’ndan alınmış sigortalı hizmet listesi (www.sgk.gov.tr adresinden alınmış internet çıktısı da kabul edilecektir. İşletmesinde kendisi dışında kayıtlı çalışanı olmayan <u>sahipleri (ve varsa eşfinansmana katkı sağlayan ortakları)</u> ; “çalışanı olmadığını” yazılı olarak beyan etmelidir.) başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		

A. Kar Amacı Güden Kurumlar için İdari Kontrol Listesi

No	Kriterler	Evet	Hayır
12	Başvuru Sahibinin ve varsa ortaklarının KOBİ statüsünde olduklarını ifade eden Destekleyici Belge Örnekleri DB-2’de yer alan beyanname başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
13	Üretim yapan başvuru sahipleri için Ticaret ve Sanayi Odalarından veya İl Tarım Müdürlüklerinden alınmış geçerli ve güncel kapasite raporu başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
14	Proje kapsamında gerçekleştirilecek 10.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımlarında her bir kalem için teknik şartları içerir en az 2 adet detaylı proforma fatura veya teklif mektubu (Sunulacak proforma fatura/teklif mektubu, Destekleyici Belge Örnekleri DB-3’te yer alan örneğe uygun olmalıdır.) başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
15	Projenin gerçekleştirileceği yere ve çevresine ait en az 10’ar adet fotoğraf başvuruya iki nüsha halinde eklenmiştir.		
16	Küçük ölçekli yapım işlerine ihtiyaç duyulan projeler için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın, Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün, İller Bankası vb.nin belirlemiş olduğu güncel birim fiyat ve pozlara göre hazırlanmış keşif özeti başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
17	Destekleyici Belge Örnekleri DB-4’te yer alan proje teklifinin ayrıntılı İş Planı başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
18	Proje uygulama aşamasında uygulama desteği hizmeti alınmış ise, Destekleyici Belge Örnekleri DB-5’te yer alan Proje Uygulama Desteği Hizmet Alımı Sözleşmesi ve sözleşmede görevlendirilen personele ait özgeçmiş başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
19	Destekleyici Belge Örnekleri DB-6’da yer alan ve projede görev alacak kilit personele ilişkin özgeçmiş(ler) başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
20	Proje hazırlama aşamasında danışmanlık hizmeti alınmış ise, proje hazırlama aşamasında alınan danışmanlık hizmetine ait ilgili fatura örneği ve dekont başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
21	Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış izin, kayıt, onay, ruhsat ve sertifikalar başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
22	Başvuru Formunda yer alan Başvuru Sahibinin Beyannamesi, proje kapsamında yetkilendirilen kişi tarafından imzalanmıştır.		
23	Bütçe, Başvuru Sahibinin proje kapsamında yetkilendirilen yetkili temsilcisi tarafından imzalanmıştır.		

A. Kar Amacı Güden Kurumlar için İdari Kontrol Listesi

No	Kriterler	Evet	Hayır
24	Ortaklık beyannamesi (ortak varsa) tüm proje ortaklarının proje kapsamında yetkilendirilen yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır. (Gerekli değilse GD yazınız.)		
25	İştirakçi Beyannamesi, tüm iştirakçilerin (iştirakçi varsa) yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır. (Gerekli değilse GD yazınız.)		
26	Başvurunun tüm sayfaları proje kapsamında yetkilendirilen kişi tarafından paraflanmıştır.		
27	Başvuru formu, ekleri ve destekleyici belgelerin tamamının yer aldığı elektronik ortamda (CD/DVD) sunulmuştur.		

B. Kar Amacı Gütmeyen Kurumlar için İdari Kontrol Listesi

	Kriterler	Evet	Hayır
1	Projenin KAYS üzerinden başvurusu yapılmıştır.		
2	Projenin matbu/basılmış hali bir asıl ve bir kopya şeklinde Ajans'a sunulmuştur.		
3	KAYS'a yapılan başvuru ile projenin sunulan matbu/basılmış hali birebir aynıdır.		
4	Teklif, bilgisayarla ve Türkçe olarak hazırlanmıştır.		
5	Başvuru Sahibi ve (varsa) Ortakların yetkili karar organı tarafından alınan, örnek metni Destekleyici Belge Örnekleri DB-7'de yer alan yetkilendirme kararının onaylı örneği başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
6	Başvuru Sahibinin ve (varsa) Ortaklarının yetkili karar organlarının projeyi uygulamak için aldığı kararda yetkilendirilen, Başvuru Sahibi ve (varsa) Ortakların temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)inin isim ve imzalarını içeren noterden tasdikli imza sirküleri veya beyannameleri başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
7	Proje kapsamında gerçekleştirilecek 10.000 TL ve üstü mal ve hizmet alımlarında her bir kalem için DB-3'te örnek metni yer alan ve en az 2 ayrı firmadan alınmış teknik şartları içerir detaylı proforma fatura veya teklif mektubu başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
8	Destekleyici Belge Örnekleri DB-4'te yer alan proje teklifinin ayrıntılı		

	Kriterler	Evet	Hayır
	İş Planı başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
9	Gerekli ise, Destekleyici Belge Örnekleri DB-5'te yer alan Proje Uygulama Desteği Hizmet Alımı Sözleşmesi başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
10	Gerekli ise, Destekleyici Belge Örnekleri DB-6'de yer alan ve projede görev alacak Kilit Personele (Proje Uygulama Desteği verecek personel dahil) ilişkin özgeçmiş(ler) başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
11	Başvuru Sahibinin ve (varsa) Ortakların; - Son iki yıla ait yetkili kişi, organ, ya da kurum tarafından onaylanmış kesin hesapları, (Bilanço, gelir-gider tablosu, ödenek miktarını gösteren onaylı mali tablo, mizan cetveli vb.) - Bilançosu olmayan kurumlar için onaylanmış en son kesin hesapları, bilançosu olmayan belediyeler için ise sadece onaylanan en son bütçeleri başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
12	Projenin gerçekleştirileceği yere ve çevresine ait en az 10'ar adet fotoğraf başvuruya iki nüsha halinde eklenmiştir.		
13	Proje hazırlama aşamasında danışmanlık hizmeti alınmış ise, proje hazırlama aşamasında alınan danışmanlık hizmetine ait ilgili fatura örneği ve dekont başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
14	Projenin uygulanacağı alanın farklı bir kurum tarafından Başvuru Sahibine tahsis edileceği öngörülüyor ise tahsis belgesi veya tahsis için ilgili başvurunun yapılmış olduğuna dair mülkiyet sahibi kurum tarafından verilmiş resmi yazı başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
14	Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış izin, kayıt, onay, ruhsat ve sertifikalar başvuruya iki kopya halinde eklenmiştir.		
15	Başvuru Formunda yer alan Başvuru Sahibinin Beyannamesi, proje kapsamında yetkilendirilen kişi tarafından imzalanmıştır.		
16	Bütçe, Başvuru Sahibinin proje kapsamında yetkilendirilen yetkili temsilcisi tarafından imzalanmıştır.		
17	Ortaklık beyannamesi (ortak varsa) tüm proje ortaklarının proje kapsamında yetkilendirilen yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır. (Gerekli değilse GD yazınız.)		

	Kriterler	Evet	Hayır
18	İştirakçi Beyannamesi, tüm iştirakçilerin (iştirakçi varsa) yetkili temsilcileri tarafından imzalanmıştır. (Gerekli değilse GD yazınız.)		
19	Başvurunun tüm sayfaları proje kapsamında yetkilendirilen kişi tarafından paraflanmıştır.		
20	Başvuru formu, ekleri ve destekleyici belgelerin tamamının yer aldığı elektronik ortamda (CD/DVD) sunulmuştur.		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme

Ön inceleme sonunda uygun bulunan başvurular, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre Bağımsız Değerlendiriciler tarafından değerlendirilecektir.

Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve yönetim kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgililiği, önerilen yöntemin kalitesi ve geçerliliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Değerlendirme tablosu, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, aşağıdaki esaslara göre 1 ile 5 arasında bir puan verilecektir:

1	2	3	4	5
çok zayıf	zayıf	orta	iyi	çok iyi

Bu değerlendirmenin sonunda, toplamda altmış beş (65) ve üzerinde puan alan ve Mali Kapasite ve İşletme Kapasitesi ile İlgililik barajını aşan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen teklif çağrısının toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. Eşit puan alan başvurular bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlar, bu hususta eşitlik olması halinde mali kapasite ve işletme kapasitesi ve ilgililik bölümlerinden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır.

Proje tekliflerinin destek almaya hak kazanabilmesi için, toplam başarı puanına ek olarak, değerlendirme tablosunda incelenen Mali Kapasite ve İşletme Kapasitesi bölümünden **en az 12 puan** (20 puan üzerinden), İlgililik bölümünden ise **en az 21 puan** (30 puan üzerinden) alması koşulu aranacaktır.

Değerlendirme Tablosu

Bölüm	Puan
1. Mali ve Yönetim Kapasitesi	20
<i>1.1 Başvuru Sahibi, varsa ortakları ve/veya projede yer alacak kilit personel proje yönetimi konusunda yeterli bilgi ve deneyime sahip mi?</i>	5
<i>1.2 Başvuru Sahibi, varsa ortakları ve/veya projede yer alacak kilit personel yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (Proje konusu ve faaliyetler hakkında yeterli bilgi ve deneyime sahip mi?)</i>	5
<i>1.3 Başvuru Sahibi ve varsa ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? (Beşeri kaynaklar, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dahil olmak üzere)</i>	5
<i>1.4 Başvuru Sahibi ve varsa eş finansmana katkıda bulunacak ortaklar istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi?</i>	5
2. İlgililik	30
<i>2.1 Proje, Programın genel amacı ile ve özel amacı ile ne ölçüde ilgili?</i>	5
<i>2.2 Proje, Programın öncelikleri ile ne ölçüde ilgili?</i>	5
<i>2.3 Proje, Programın kilit başarı unsurları ile ne ölçüde ilgili?</i>	5
<i>2.4 İlgili taraflar ne kadar açıkça tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmiştir? (son yararlanıcılar, hedef gruplar)</i>	5+5
<i>2.5 Hedef grupların gereksinimleri net bir şekilde belirlenmiş mi ve proje bunları gerektiği şekilde muhatap alıyor mu?</i>	5
3. Yöntem	25
<i>3.1 Seçilen faaliyetler uygun ve etkin mi?</i>	
<i>a) Zaman açısından, faaliyet planı; faaliyet akışı, öngörülen süreler ve ayrıntı düzeyi bakımından açık ve uygulanabilir nitelikte mi?</i> <i>b) Teknik açıdan, Proje; yapısının gerektirdiği İş Planı vb. belgeler değerlendirme açısından yeterli mi? Projenin içeriği, faaliyetler, seçilen yöntem ve yöntemin uygulanmasında kullanılan araçlar birbirini tamamlıyor mu?</i> <i>c) Riskler açısından, Proje, iç ve dış faktörler açısından söz konusu risklerin bir analizini yansıtıyor mu, ilgili konuda çözüm önerileri getirilmiş mi?</i>	5
<i>3.2 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı?</i>	5
<i>Genel amaç, özel amaç, beklenen sonuçlar ve faaliyet arasındaki ilişki tutarlı bir biçimde kurulmuş mu? Söz konusu ilişki somut performans göstergeleri ile desteklenmiş mi? Belirlenen faaliyetler, yöntem, bütçe, sonuçlar ve mantıksal çerçeve arasında uyum var mı? Projenin içeriği, faaliyetler, seçilen yöntem ve kullanılan araçlar birbirini tamamlıyor mu?</i>	

Bölüm	Puan
3.3 Projenin varsa ortaklarının projeye katılım ve katkı düzeyi yeterli mi?	3
3.4 Faaliyet planı açık ve uygulanabilir nitelikte mi?	5
3.5 Teklifte, projenin sonucuna yönelik objektif olarak doğrulanabilir göstergeler yer alıyor mu?	5
3.6 Projede, ajans desteğine ve görünürlüğüne yeterli önem verilmiş mi?	2
4. Sürdürülebilirlik	15
4.1 Projenin, hedef grupları üzerinde kalıcı ve somut bir etkisi olması bekleniyor mu? (Etkilenen birincil üretici örgütlenmelerinin ve üyelerinin sayısı, etkilenen işletme sayısı, faaliyetin bölgesel önemi, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, sosyal faydalar, sağlanan eğitim fırsatları, teşvik edilen yeni sermaye yatırımları, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dâhil olmak üzere)	5
4.2 Proje potansiyel çarpan etkileri ile ölçeklendirilebilir ve tekrar edilebilir uygulamaları içermekte midir? (Proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geniş alanları etkilemesi ile bilgi yayılması dâhil olmak üzere)	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? a) Mali Boyut (Faaliyetler destek bittikten sonra nasıl finanse edilecek?) Proje piyasa koşullarında rekabetçi bir getiri oranına sahip mi? b) Kurumsal Boyut: Kurumsal yapı proje sona erdikten sonra da faaliyetlerin sürdürülmesine izin verecek mi? c) Çevresel Boyut: Çevrenin korunması çevre dostu yöntem ve teknolojilerin kullanılması ve kaynakların tüketilmesi göz önünde bulundurulmuş mu? Yenilenebilir enerjiden yararlanılmış mı? Proje sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriyor mu? d) Teknik Boyut: Uygun ve kullanım ömrü uzun teknoloji/yöntem/malzeme kullanılmış mı?	5
5. Bütçe ve maliyet etkinliği	10
5.1 Tahmini maliyetler ile projenin beklenen sonuçları birbirleriyle orantılı mı?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli, gerçekçi ve yeterli mi? (Yazılan her bir maliyetin faaliyetlerde karşılığı var mı, gerekçelendirme kısmı yeterince ayrıntılı doldurulup ifade edilmiş mi?)	5
EN YÜKSEK TOPLAM PUAN	100

2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1. Bildirimin İçeriği

Başvuru Sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir. Başvurunun reddedilmesi veya başvuruya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacak olup, Dicle Kalkınma Ajansı'nın bir başvuruyu reddetme ya da başvuruya destek vermeme kararı nihaidir.

- Başvuru, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen idari koşullara uygun değildir;
- Başvuru Sahibi veya ortaklarından biri ya da bir kaç uygun değildir;
- Teklif edilen proje program kapsamında değildir;
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir ve/veya Başvuru Sahibinin mali ve işletme kapasitesi yeterli değildir;
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir;
- Diğer - Bu Rehberde bulunan herhangi başka bir kritere uyulmamıştır.

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru Sahiplerinin yazılı bilgilendirilmesi için Ajansın planladığı tarih 02.09.2016'dır. Bu tarih kesin olmayıp, Ajans Yönetim Kurulu toplantısı tarihine göre değişebilecektir.

2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, Başvuru Sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır.

Kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından, her bir proje için öngörülen destek tutarının %10'u kadar teminat alınır.

Ajans tarafından teminat olarak kabul edilebilecek değerler şunlardır:

- Tedavüldeki Türk parası,
- Bankalar veya katılım bankaları tarafından verilen teminat mektupları,

Teminatlar, Ajans tarafından nakit olarak teslim alınamaz. Bunların, yararlanıcının Ajansın bildireceği banka hesap numarasına yatırdığına dair dekontun, sözleşme imzalamaya geldiği zaman sunulması zorunludur.

Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Karma değerlerden oluşan teminatlar Ajans tarafından kabul edilebilir. Yararlanıcı tarafından verilen teminatların geçerlilik süresi destekleme süresinden kısa olamaz. Teminatlar nihai ödemenin yapılmasını müteakip serbest bırakılır.

Sözleşme imzalanmadan önce Ajans, gerektiğinde Başvuru Sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Sözleşmeler, Başvuru Sahiplerine yapılacak tebliğden itibaren en geç 10 iş günü içerisinde imzalanır. Başvuru Sahiplerinin bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere Ajansa başvurmaması halinde destek kararı iptal edilir. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan Başvuru Sahipleri en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme

imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

UYARI

Sözleşme, aslı Ajans'ta kalacak şekilde tek nüsha olarak düzenlenir ve Ajans tarafından onaylanmış bir örneği yararlanıcıya verilir. Bu sözleşme kapsamında toplam proje bütçesi üzerinden sözleşme için meri mevzuatta belirtilen oranlarda damga vergisi hesaplanır ve yararlanıcı tarafından ödenmelidir.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bölüm 2.1.3'de açıklandığı gibi, bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde GAP BKİ ile mutabakata varılmak suretiyle Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Sözleşmenin değiştirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı askıya alınabilir. Yasal düzenlemeler doğrultusunda taraflardan birinin yükümlülüklerini devretmesi sonucunu doğuracak bir durumun ortaya çıkması halinde İpekyolu Kalkınma Ajansı'nın web sitesinde yer alan Proje Uygulama Rehberi'ndeki zeyilnameye ilişkin kurallar esas alınacaktır.

Raporlar: Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak yararlanıcı beyan raporları, ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Ödemeler: Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, kabul edilebilir nitelikteki teminat şartının yararlanıcı tarafından yerine getirilmiş olması kaydıyla, destek miktarının %40'ı, yararlanıcıya ait sözleşmede belirtilen banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hakediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödemede destek miktarının %40'ı ve son ödemede %20'si destek yararlanıcısının banka hesabına 30 gün içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan hiçbir ödeme yapılmaz.

Projeye ait kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar desteğin son ödemesinin yapılmasından sonra beş yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Ajans bütün projelerden denetim raporu talep eder. Söz konusu dış denetim, yasal denetim konusunda ulusal veya uluslararası kabul görmüş bir denetim kurumuna (Yeminli Mali Müşavirler, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası veya Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış Bağımsız Denetim Şirketi) mensup onaylı bir denetçi yeminli mali müşavir tarafından yaptırılmalıdır.

Tanıtım ve Görünürlük: Yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde T.C. Kalkınma Bakanlığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Dicle Kalkınma Ajansı'nın sağladığı mali ve teknik desteği görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajansın internet sitesinde (www.dika.org.tr) yayınlanan "GAP Organik Tarım Değer Zinciri Tanıtım ve Görünürlük Rehberine" uygun olarak gerekli önlemleri alır.

Satın Alma İşlemleri: 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini tabi oldukları satın alma mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirirler. Söz konusu Kanuna tabi olmayan kurum ve kuruluşların uyacakları satın alma usul ve esasları ise Sözleşmenin ekinde (EK-IV) tanımlanmıştır. Ayrıca, uygulama aşamasında satın alma usullerine ilişkin detaylı bilgi ve dokümanlar proje uygulama rehberinde yer alacaktır.

Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti yararlanıcıya aittir. Ancak yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve

diğer malzemelerin, Ajansın gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle mülkiyetini başkasına devredemez, rehin ve teminat olarak gösteremez, projede tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanamaz. Bu kurala uyulmaması halinde mevzuat ve sözleşme kuralları uyarınca hukuki yollara başvurulur.

UYARI

Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 14. maddesinin 4. fıkrasına göre; Ajans, zorunlu hallerde proje teklif çağrısını, değerlendirme ve seçim aşaması da dâhil olmak üzere, destek sürecini herhangi bir aşamada iptal edebilir. Bu durumda Ajans'tan herhangi bir hak ve tazminat talebinde bulunulamaz.

3. Performans Göstergeleri

3.2. Proje Düzeyi Performans Göstergeleri

Başvuru Formunun 1.10 Performans Göstergeleri bölümünde projeniz için belirleyeceğiniz performans göstergeleri proje başarınızın ölçülmesine esas oluşturacaktır. Bu nedenle; sadece ulaşılabilir ve gerçekçi göstergeler ve hedefler belirleyiniz. Aşağıda yer alan ve örnek niteliğindeki göstergeler dışında farklı göstergeler belirlemek isterseniz bu göstergeleri proje özetine ve mantıksal çerçeveye eklemeyi unutmayınız.

Sunduğunuz projenin göstergelerini belirlenirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir;

- Projenin genel performansını yansıtmak ve Projenin tek bir faaliyetine odaklanmamak
- Projenin faaliyetleri ve amaçları ile uyumlu olmak
- Projenin farklı aşamalarında ölçülebilecek olmak
- Projenin performansını açıkça ortaya koymak
- Program göstergeleri ile çelişmemek

Proje Düzeyi Performans Göstergeleri	
Gösterge	Birim
1. Sürekli İstihdam	Kişi
2. Geçici İstihdam	Kişi
3. İstihdam Edilen Engelli Sayısı	Kişi
4. İstihdam Edilen Kadın Sayısı	Kişi
5. İstihdam Edilen Genç Sayısı	Kişi
6. Lisans ve Üzeri Eğitimli İstihdam Sayısı	Kişi
7. Eğitim Sayısı	Adet
8. Eğitim Süresi	Saat
9. Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Kişi
10. Eğitim Harcamaları	TL
11. Toplam Üretim Değeri	TL

Proje Düzeyi Performans Göstergeleri	
Gösterge	Birim
12. Yurt İçi Satış Tutarı	TL
13. Yurt Dışı Satış Tutarı	TL
14. Ar-Ge Harcamaları	TL
15. Ar-Ge Personeli Sayısı	Kişi
16. Üretim Kapasitesi	Ton, Adet, Metreküp
17. Üretim Miktarı	Adet, Ton, Metreküp
18. Makine Sayısı	Adet
19. Yerli Makine Sayısı	Adet
20. İthal Makine Sayısı	Adet
21. Üretim Hattı Sayısı	Adet
22. Yeni Makine Harcamaları	TL
23. Yerli Makine Harcamaları	TL
24. İthal Makine Harcamaları	TL
25. Müşteri Sayısı	Adet
26. Yurtdışı Müşteri Sayısı	Adet
27. İhracat Yapılan Ülke Sayısı	Adet
28. Ürün Çeşidi Sayısı	Adet
29. Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı	Adet
30. Düzenlenen Sergi, Fuar Sayısı	Adet
31. Katılım Sağlanan Seminer, Toplantı, Konferans, Çalıştay vs. Sayısı	Adet
32. Patent Başvuru Sayısı	Adet
33. Patent Tescil Sayısı	Adet
34. Marka Başvuru Sayısı	Adet
35. Marka Tescil Sayısı	Adet
36. Faydalı Model Başvuru Sayısı	Adet
37. Faydalı Model Tescil Sayısı	Adet
38. Endüstriyel Tasarım Başvuru Sayısı	Adet
39. Endüstriyel Tasarım Tescil Sayısı	Adet
40. Coğrafi İşaret Başvuru Sayısı	Adet
41. Coğrafi İşaret Tescil Sayısı	Adet
42. Alınan Sertifika Sayısı	Adet
43. Nihai Ürün İhracatı İçindeki İthal Edilen Ara Mal Tutarı	TL
44. Soğuk Hava Deposu Kapasitesi	Ton, Metreküp
45. Su Tüketim Miktarı	Metreküp
46. Elektrik Tüketim Miktarı	MWH
47. Doğalgaz Tüketim Miktarı	Metreküp
48. Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı	Adet
49. Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı	Adet
50. Geliştirilen Prototip Ürün Sayısı	Adet
51. Çevre Mevzuatına Uygun Tesis Sayısı	Adet
52. Geri Dönüşüm Teknolojilerine Yapılan Yatırım Tutarı	TL
53. Ortaklık Kurulan/İşbirliği Yapılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet
54. Kurulan/Geliştirilen İşbirliğine Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet
55. Ticarileştirmeye Yönelik Analiz Sayısı	Adet
56. Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı	Adet
57. Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme sayısı	Adet
58. Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet

Proje Düzeyi Performans Göstergeleri	
Gösterge	Birim
59. Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliği Sayısı	Adet
60. Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliğine Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet
61. Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı	Adet
62. Çevre Dostu Ürün Sayısı	Adet
63. Üretilen Enerjinin Satışından Elde Edilen Gelir	TL
64. Atıktan Elde Edilen Ürün Sayısı	Adet
65. Atıktan Elde Edilen Ürün Miktarı	Ton
66. Yeni Ürün Türü İçin Kullanılan Arazi	Hektar
67. Meyve Üretim Uygulamaları İçin Yapılan Harcamanın Parasal Değeri	TL
68. Modern Sulama Yöntemleri Kapsamında Yapılan Yatırım	TL
69. Organik Tarım Uygulamaları Kapsamında Üretim Miktarı	Ton
70. İyi Tarım Uygulamaları Kapsamında Üretim Miktarı	Ton
71. Sulanan Tarım Arazisi Alanı	Hektar
72. Islah Edilen Arazi Büyüklüğü	Hektar
73. Kadınlara Yönelik Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet
74. Kadınlara Yönelik Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi
75. Kadınlara Yönelik Eğitimlere Yapılan Harcamalar	TL
76. Zanaat Sahibi Olan Kadın Sayısı	Kişi
77. İş Kuran Kadın Sayısı	Kişi
78. Kapasite Artışı İçin Kullanılan Toplam Arazi Büyüklüğü	Dekar
79. Yem Bitkisi Ekilen Alan Büyüklüğü	Dekar
80. Sebze ve Meyve Üretim Alanı Büyüklüğü	Dekar
81. Açık Alan Büyüklüğü	Dekar
82. Kapalı Alan Büyüklüğü	Dekar
83. Kapasite Artırmaya Yönelik İnşaat Harcamaları	TL
84. Danışmanlık Faaliyetlerine Yapılan Toplam Harcamalar	TL
85. Danışmanlık Faaliyetlerinden Faydalanan Kişi Sayısı	Kişi
86. Projeden Faydalanan Köy Sayısı	Adet
87. Projeden Faydalanan Mahalle Sayısı	Adet
88. Projeden Faydalanan Belde Sayısı	Adet
89. İyileştirme Yapılan Su Havzası Alanı	Metrekare
90. Lisanslı Depoculuk Kapasitesi	Metreküp, Ton
91. Yem Bitkileri Üretim Miktarı	Ton
92. Kesimhane, Pazar Yeri, Hayvan Pazarı, Hal ve Benzeri Tesis Alanı	Metrekare
93. Erozyon Önleme İçin Yapılan Harcama	TL
94. Tarımsal Ürünlerin Depolanmasına Yönelik Tesis Sayısı	Adet
95. Tarımsal Ürünlerin Depolanmasına Yönelik Tesis Kapasitesi	Adet, Metreküp, Ton, Kilogram
96. Tarımsal Ürünlerin İşlenmesine Yönelik Tesis Sayısı	Adet
97. Tarımsal Ürünlerin İşlenmesine Yönelik Tesis Kapasitesi	Kilogram, Ton, Adet, Metreküp
98. Tarımsal Ürünlerin Paketlenmesine Yönelik Tesis Sayısı	Adet
99. Tarımsal Ürünlerin Paketlenmesine Yönelik Tesis Kapasitesi	Adet
100. Kayıt Altındaki Tarımsal İşletme Sayısı	Adet
101. Organik Üretim Yapan Mütessesbis Sayısı	Adet
102. İyi Tarım Uygulaması Gerçekleştiren Üretici Sayısı	Adet
103. Rehabilite Edilen ve Kurulan Kooperatif, Üretici Birliği, İşletme Sayısı	Adet
104. Yöresel Ürün Marka Başvuru Sayısı	Adet
105. Yöresel Ürün Marka Tescili Sayısı	Adet
106. Yöresel Ürün Coğrafi İşaret Başvuru Sayısı	Adet

Proje Düzeyi Performans Göstergeleri	
Gösterge	Birim
107. Yöresel Ürün Coğrafi İşaret Tescil Sayısı	Adet
108. Kurulan/İyileştirilen Jeotermal Sera Alanı	Metrekare
109. Meyve Üretim Uygulamaları İçin Yapılan Harcamanın Parasal Değeri	TL
110. Modern Sulama Yöntemleri Kapsamında Yapılan Yatırım	TL

4. EKLER

EK A: Başvuru Formu

EK B: Bütçe

EK B.1: Faaliyet Bütçesi

EK B.2: Beklenen Finansman Kaynakları

EK B.3: Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi

EK C: Mantıksal Çerçeve

EK D : Özgeçmiş

Destekleyici Belge Örnekleri

DB-1: Kar Amacı Güden Kuruluşlar İçin Yetkilendirme Kararı Örnekleri
(Karar Defterinde Kararın Yer Aldığı Sayfanın Fotokopisi Getirilmelidir.)

DB-2: KOBİ Statüsünü Gösterir Beyanname

DB-3: Proforma Fatura/Teklif Mektubu Örneği

DB-4: İş Planı Şablonu

DB-5: Proje Uygulama Desteği Hizmet Alımı Sözleşmesi

DB-6: Görev alacak Kilit Personele İlişkin Özgeçmiş (ler)

DB-7: Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar İçin Yetkilendirme Kararı Örnekleri
(Karar Defterinde Kararın Yer Aldığı Sayfanın Fotokopisi Getirilmelidir.)

DB-8: Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar için İmza Tatbikleri

* * *